

Esperanto U S

Bi-monthly bulletin published by the Esperanto League for North America ★ 2005/5, 6
Dumonata bulteno eldonata de la Esperanto-Ligo por Norda Ameriko ★ 2005/5, 6

En la Numero

★ El la CO	3-4
★ Intervjuo kun D. Harlow . . .	4-5
★ When and How Did Esperanto Come to the U.S.A.?	6
★ Intervjuo kun W. Harmon . .	7-9
★ Unufojulo en la 61-a IJK . .	10
★ Tut-Teksasa Kongreso	12
★ Junulinoj Ne Mankas!	13
★ Esperanto Gravas por Gejunuloj	14-15
★ Mi Amas Esperanton!	16
★ Kiel Organizi Kongreson .	16-17
★ Projekto Gutenberg	18
★ Dungleish?	19
★ Recenze	20-21
★ Novaj Libroj	21-23
★ Vojaĝu kun Esperanto!	24

Unufojulo en la 61-a IJK

Anderson "Nehundo" Mills

180 horoj. 18 horoj! Mi veturis buse de la 90-a Universala Kongreso en Vilno, Litovio, al la 61-a Internacia Junulara Kongreso (IJK) en Zakopane, Pollando, kaj tio postulis 18 horojn. Mi sidis apud mia nova amikino Indre, kaj ni pasigis la tempon tre amuze per konversacio kaj rakontoj, do la longa veturo vere ne ĝenis min. Ni longe parolis pri tio kion ni devas atendi de nia unua IJK. La dato estis la 31-a de julio 2005, kaj tiam mi havis 34 jarojn kaj Indre — 18 jarojn, do mi nomis ŝin mia "dumkongresa filino". Ĉar ŝia patrino petis ke mi prizorgu Indre-n, mia nomo, laŭ Indre, estis ŝia "dumkongresa panjo", kaj mi ĝoje portis tiun nomon.

(daŭrigo sur p. 10)

Esperanto League for North America
PO Box 1129, El Cerrito CA 94530
USA/USONO
☎ 510/653-0998; 2510/653-1468
✉ elna@esperanto-usa.org

President/Prezidanto: Philip G. Dorcas
Vice President/Vicprezidanto: Steven D. Brewer
Secretary/Sekretario: Anna Bennett
Treasurer/Kasisto: William B. Harris
Other Board Members/Aliaj estraranoj:
Thomas Alexander, Joel Amis, D. Gary Grady,
Anjo Harlow, Lusi Harmon, Jerry Johnson,
Orlando E. Raola, Robert L. Read, Julie Spickler

Director, Central Office/Direktoro de la
Centra Oficejo: Don Harlow

Esperanto USA

Bi-monthly bulletin published by the
Esperanto League for North America
Dumonata bulteno publikigata de la
Esperanto-Ligo por Norda Ameriko
Vol. 41, No. 5-6
ISSN 1056-0297
Editor/Redaktoro: Joel Amis
Assisting editor, layout/Vicredaktoro,
kompostado: Jenja Amis
✉ yevgeniya_amis@yahoo.com

Materials for Esperanto USA should be
sent to/Materialojn por Esperanto USA
oni sendu al:
Esperanto USA
16800 Phillips Rd., Alpharetta, GA 30004
USA/USONO
or by e-mail/aŭ retpoŝte al:
joelamis@yahoo.com

The opinions expressed in this bulletin
are those of the authors, and don't neces-
sarily represent the point of view of
ELNA or its bulletin/La opinioj esprimi-
taj en tiu ĉi bulteno apartenas al la
aŭtoroj, kaj ne nepre prezentas la vid-
punkton de ELNA aŭ ties bulteno.

Reprinting materials from this bulletin is
permitted, provided that due credit is
given, and a copy of the reprinted mate-
rial is sent to ELNA/Estas permesate
reaperigi materialojn el tiu ĉi bulteno,
kondiĉe ke oni ĝuste indiku la fonton kaj
ke oni sendu ekzempleron de la repub-
likigita materialo al ELNA.

Deadline for issue 2006/2 /
Limdato por numero 2006/2:
la unua de marto, 2006.

Saluton karaj gesamideanoj!

*Nu, jen, ni kompletigas la jarkolekton 2005 per la promesita **duobla numero** (5,6) de Esperanto USA. Ekde la unua numero de 2006 Esperanto USA denove aperos laŭ sia ĝusta aperritmo (t.e. ses individuaj numeroj jare).*

Ofte la nova ELNA-membro sentas sin iom perdita inter la diversaj nomoj, mallongigoj kaj aliaj aludoj kiujn spertaj ELNA-anoj jam bone konas kaj libere uzas. Kompreneble, la nov-membraj materialoj, kiujn ĉiu nova-iginto al ELNA ricevas, tre helpas — sed kutime tio ne multe helpas pri la nomoj kaj personecoj de la usona E-movado. Por iom plibonigi tiun situacion ni en tiu ĉi numero lanĉas serion de artikoloj pri la historio de ELNA (bazita sur la libro A History of the Esperanto League for North America, verkita de William R. Harmon) kaj ankaŭ serion de intervjuoj kun la "gigantoj" de la usona E-movado.

Foje oni diras ke en la usona E-movado mankas gejunuloj. Mi garantias al vi ke leginte tiun ĉi numeron vi ne komprenos kiel eblas tion aserti! Vi vizitos la Internacian Junularan Kongreson kun Anderson "Nehundo" Mills, legos opinion de Jakobo Schwartz pri junulinoj en la usona movado, kaj vizitos klasĉambrojn en Oklahomo kaj Georgio kie la gejunuloj entuziasmas pri Esperanto!

Cetere, tre ĝojigis nin la multaj pozitivaj reagoj pri la aspekto de Esperanto USA! Tamen gratulojn pri la nova aspekto meritas ne mi, sed nia vicredaktoro Jenja (kiu krome faras lastatempe grandan parton de la redakciaj taskoj pro mia nuna okupateco ĉe mia nova laboro) — dankon, Jenja!

Agrablan legadon!

Joel

Hello dear samideanoj (fellow Esperantists)!

*Well, with this, the promised **double issue** (5,6), we complete the 2005 annual collection of Esperanto USA. Starting with the first issue of 2006, Esperanto USA will again be published according to its usual rhythm (i.e. six individual issues a year).*

Ofentimes the new ELNA member feels somewhat lost among the various names, abbreviations and other references which experienced ELNA members already know well and use with ease. Of course, the new member materials, which everyone receives upon joining ELNA, help a great deal — but usually they do not help much with the names and personalities in the U.S. Esperanto movement. In order to somewhat improve this situation, we are in this issue launching a series of articles about the history of ELNA (based on the book A History of the Esperanto League for North America, by William R. Harmon) and also a series of interviews with the "giants" of the U.S. Esperanto movement.

Sometimes it's said that ELNA lacks young people. I guarantee that having read this issue you won't understand how it's possible to make such an assertion! You'll visit the International Youth Congress with Anderson "Nodog" Mills, read Jacob Schwartz's opinion about the situation of young women in the U.S. Esperanto movement, and you'll visit classrooms in Oklahoma and Georgia where young people are enthusiastic about Esperanto!

Also, we were very much delighted by the positive response to Esperanto USA's new look! However it's not me who deserves the congratulations, but rather our vice editor Zhenya (who has also been doing the greater part of the editorial duties lately due to my being very busy with my new job) — thanks, Zhenya!

Pleasant reading!

Joel

“Christmas is over, it’s a good time to start thinking about Esperanto again”

Don Harlow

Members

In 2004, for various reasons, we hit what I think was a low point in number of members for the past two decades. ELNA membership rose drastically after the middle 1980s, largely due, I think, to the publicity about the 100th anniversary of the publication of the language. James Fallows, still well-known today as a political commentator, had a long article about the 1986 UK in *The Atlantic Monthly*; later, *The Smithsonian* had another long article about the language; and, of course, many of us will remember *Time*’s bilingual essay about Esperanto. But after a couple of years membership began to decline again, culminating – let’s hope that the word is appropriate – in 2004.

2005 looks like it’s going to be a significant improvement over 2004. I expected membership not to decline, would have been happy with a 5% increase, and hoped against hope for a 10% increase. The actual increase in membership over 2004 looks like roughly 8%. ELNA will finish the year with more than 680 members, compared with 630 at the end of 2004.

For various reasons, renewal notices are going out late this year, as they did in 2002 and 2003. Put this down to my inexperience in the new procedures that have been put in place since I last held this position in 1983. I apologize for the lateness, but will take the opportunity of reminding you that, now that Christmas is over, it’s a good time to start thinking about Esperanto again. You should be getting your renewal notices around the same time that this issue of *Esperanto USA* reaches you.

(Note: As of this date, December 20, I’ve had some enthusiastic people renew through our website. Thanks to those of you who’ve done so. And I’ve had some *very, very enthusiastic* people call me to renew over the phone. Thanks *very, very much* to those of you who’ve done so. Our website, <http://www.esperanto-usa.org>, remains in place for those of you who are impatient to renew, and we have a new phone system in the office – I can now answer the phone right at the computer keyboard! Don’t forget – (510) 653-0998.)

Book Service

For many, many years we liked to advertise that we had around a thousand titles in stock. I think that this is now an underestimate; we now have, I believe, considerably more than a thousand, though we’re still nowhere nearly in competition with UEA’s book service. Over the past couple of years I’ve tried to be selective about what new titles I order, but they still tend to stack up on me as time goes on.

Maybe the term “book service” is out of date. At least a few of our new titles tend to come in on disks of one sort or another. For example, lately we acquired from Great Britain *Verdaj Voĉoj*, which is a set of MPEG film clips on a CD-ROM; you can find a description in our on-line catalog at our website. On the other hand, today we received a few copies of the utopian novella *Klaŭstralia* by the modern Hungarian author Bejczy, and published by our own former book service manager Ionel Oneț.

Incidentally, speaking of catalogs, ours is close to ready to go; it’s been edited but then – except for updating as prices change, a few old titles disappear, a lot of new titles appear – I set it aside to wait for ELNA’s great New Year gift – Bertil Wennergren’s *Plena Manlibro de Esperanta Gramatiko*, published by ELNA itself. After all, we couldn’t issue our catalog (which will be valid throughout most of 2006) without mentioning this magnificent new work. The PMEG, or “*pomego*”, as it’s affectionately called, is expected to replace the *Plena Gramatiko de Esperanto* (later *Plena Analiza Gramatiko*) by Kalocsay & Waringhien in the hearts of enthusiasts about the deeper and more abstruse points of Esperanto grammar, both here and abroad. If this is your thing, you will want this book; but, please note, this 700-page volume is *not* a textbook of Esperanto, and you probably neither need nor want it if your sole ambition is to learn to speak and use the language properly. For that, you might want to look at one of ELNA’s other books – Butler’s *Step By Step in Esperanto*, Richardson’s *Esperanto – Learning and Using the International*

Language and/or Jordan’s *Being Colloquial in Esperanto*. These latter books will all satisfy the student’s needs, and picking them up from the table, even all three of them at once, will not be as likely to give him or her a heart attack just from the weight – PMEG will, I believe, weigh more than even the latest *Harry Potter* novel. (But even individually, they won’t be – simply can’t be – much easier on the pocketbook; preliminary estimates are that our price for the PMEG is going to be a trifling \$25, despite its size and the fact that it is a bound volume. This is one of the advantages of not having to get the book through a distributor, a wholesaler or even another retailer.)

By the time you read this, you should be able to order PMEG from us – and have us ship it out to you the next day.

Information

The Central Office currently processes on the order of 40-60 information requests every month. We would like to process more. Unfortunately, if nobody knows that Esperanto is out there, they won’t ask about it. You can help with that. Get your local group to put some brochures about Esperanto into your local library – or, if you don’t have a local group, do it yourself. Several of the ones we provide are now on-line, in PDF format; you can access them through an index at www.esperanto-usa.org/posters/fliers.html and then print them out for local distribution.

Currently, most of our on-line info requests come from a very few links advertising the ten-lesson course. If you or your local group have a web page, you might want to add something like the following link to it:

Would you like to try ELNA’s ten lesson free Esperanto postal course? Click [here](mailto:elna@esperanto-usa.org?subject=TEN-LESSON%20POSTAL%20COURSE%20(my_group)) (include name and snail-mail address). This particular piece of code, when the

user clicks on it, will automatically open her e-mail client with ELNA's address and an appropriate subject line. For the indicated "my_group", stick in some short identifier (without spaces) that will show us whose link sent the information request to us.

Events

At the end of March, those on the Pacific coast should not forget California's annual Esperanto Conference, which will be held

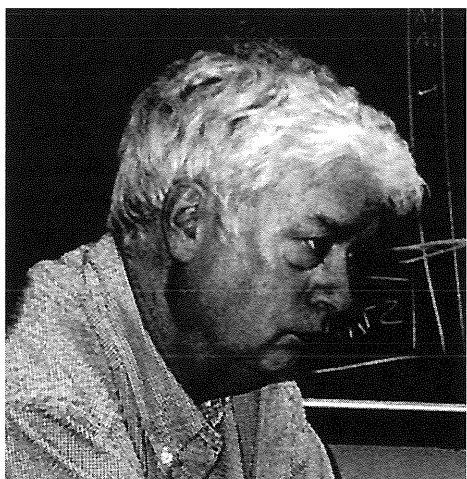
in Davis. If you're on the other side of the continent, the Atlantans are hosting a regional conference in Georgia at Unicoi State Park. If you can't make either of those, don't forget that at the end of summer there will be a Northwestern Regional Esperanto Conference in Seattle and another Autumn Esperanto Conference somewhere in the northeast. And, although as of this writing not all details are settled, it looks as though ELNA's annual congress will be held in New York in July, late

enough that you can go straight there from the North American Esperanto Workshop in Vermont and then fly straight from there to the UK in Florence, Italy. Up-to-date information on regional and national events can be obtained from ELNA's website, <http://www.esperanto-usa.org/events.html>.

Until the next issue ... Ĝis!

"Granda nombro de ELNA-anoj forfalas ne pro manko de intereso siaflanke, sed pro manko de rememorigo al ili niaflanke"

Don Harlow, la Direktoro de la CO de ELNA, respondas la demandojn de Esperanto USA

– Gratulojn al vi kiel nova direktoro de la CO! Kiuj estos viaj planoj kaj prioritatoj kiel direktoro de la CO? Kiuj aferoj en ELNA kaj en la CO de ELNA fakte estas plibonigendaj – kaj kiel membroj de ELNA povus helpi al vi pri tio?

– La ĝenerala laboro en la CO estas laŭ ĝustaj linioj, sed necesas iom plibonigi kaj pliefikigi la komunikadon inter la CO, la lokaj grupoj kaj la membroj/klientoj. Parte, oni povas fari tion pli ĝenerale, uzante la listojn elna-anoncoj@yahoogroups.com por rapide transdoni al la membroj informojn kiujn ili povos trovi interesaj aŭ utilaj, kaj elna-membroj@yahoogroups.com por diskuti kun la membroj.

Pli specife, mi jam aldonis du taskojn al la CO, nome: (a) Kiam mi sendas libromendon al kliento, se mi havas ties retadreson (aŭ pere de la mendilo aŭ jam en la datumbazo) mi nun sendas tujan

mesaĝon por konfirmi la epoŝtigon de la mendo; (b) Kiam mi ricevas informpeton (aŭ peton pri la dekleciana kurso, kiu por la CO estas pli-malpli la sama afero), kaj se la informpetinto troviĝas en la regiono de funkcia klubo aŭ kontaktpersono, mi tuj sendas al tiu klubo aŭ kontaktpersono mesaĝon kun la adreso, eventuale retadreso aŭ telefona numero, de la petinto. Mi esperas ke la lokaj grupoj aŭ kontaktpersonoj siavice kontaktos la informpetintojn por flegi ilian intereson pri Esperanto.

– Kiel ŝanĝiĝis la situacio inter via unua (1979-1983) kaj dua – nuna – direktoreco en la CO?

– Ĝenerale, la situacio ne ŝanĝiĝis: la tri ĉefaj taskoj de la CO restas senŝanĝaj (administrati la membraron, prizorgi la libroservon, respondi al informpetoj). Komprenoble, la specifaĵoj ŝanĝiĝis, precipe se temas pri la uzado de komputiloj. En 1979-1983 nia datumbazo (kiu rilatis nur al membroj kaj eksmembroj) estis skatolo de tajpitaj kartoj. Hodiaŭ, nia datumbazo estas tute elektronika, kio cetere ebligas al ni pli facile spuri informpetintojn kaj libroaĉetintojn.

– En la lastaj jaroj vi, kiel prizorganto de la libroservo, sukcesis altigi la kvaliton kaj la kvanton de libroj vendataj pere de la CO kaj ankaŭ regajni pli ol 1000 dolarojn de Amazon. Kiel nun statas la aferoj pri la libromendoj? Ĉu estas realisme teni tiun tendencon je grandiĝo?

– Dum la someraj monatoj alvenis ĉe ni

relative malmultaj mendoj, eble pro la ferioj, kaj mi estis preta respondi ke la situacio ja povas fluktui, kaj oni povas atendi ankaŭ malgrandiĝojn (espereble etajn) rilate la vendadon. Sed tuj antaŭ ol respondi vian demandon, mi kalkulis la enspezojn / elspezojn por la unua duono de la fiska jaro, kaj surpriziĝis rimarkante ke nia ĝisnuna neto je vendado de libroj estas preskaŭ la duono de la tuto en la pasinta fiska jaro. Do ŝajnas al mi realisme esperi ke en la nuna fiska jaro la librovendado ne malpliigos, kaj estas almenaŭ espereble ke ĝi denove iomete pligrandiĝos. Restas unu kongreso dum kiu la vendado ofte estas bona (Tut-Kalifornia Esperanto-Konferenco en marto).

Unu afero kiu kontribuas estas la lastatempa kresko je la nombro de titoloj. Jam antaŭ 25 jaroj mi rimarkis, vendante librojn ĉe SFERO-kunvenoj, ke se oni proponas relative malmultajn titolojn, oni vendas neniom; sed se oni proponas bonan elekton de titoloj, la homoj multe pli verŝajne trovos titolon kiu konvenas al ili.

Alia kontribua faktoro estas la starigo de "bazara vendejo" ĉe Amazon.com fare de ELNA-ano Trevor Andrews. Tiu bazara vendejo sufiĉe grave kontribuas al nia neto. Ni efektive vendas la librojn al Trevor (je la kutima rabato por membro), sed liveras ilin al la diversaj homoj kiuj vendas pere de Amazon.com. Ĉu iu volus fari simile ĉe eBay?

Mi aldonu ke homoj kiuj aĉetas kaj legas librojn en Esperanto ne nur plibonigas sian

lingvokapablon (kio cetere, laŭ lastaj eltrovoj, kontribuas al plilongigo de la vivo) kaj plivastigas sian scion pri la mondo, sed ankaŭ kontribuas finance al la Esperantomovado; ELNA ricevas sian parton de la prezo, sed ankaŭ la eldoninto de la aĉetita libro ricevas profiton, kio cetere instigas al la eldonado de pli multaj titoloj en Esperanto.

– *Kiel mi komprenis, tri gravaj mankoj en ELNA (same kiel en multaj aliaj landaj E-organizoj) estas: unue, ne sufiĉa interesiĝo pri Esperanto ĝenerale en la ĝenerala publiko; due, forfalo de interesiĝantoj (ankoraŭ ne membroj) pro perdo de intereso pri Esperanto – ĉu pro nesufiĉa “postkontrolado” (follow-up), ĉu pro aliaj kialoj; trie, forfalo de la membroj kiuj eble ne trovis tion kion ili volis. Kiel, laŭ vi, ni povus plej efike preventi tion? Kion vi povas fari en via nuna posteno kiel direktoro?*

– Pri la unua, la CO povas fari malmulton; tion la unuopaj membroj kaj lokaj grupoj devos trakti, ekz-e per starigo de lokaj informaj fakoj (eble nur unu homo) kaj flegado de rilatoj kun lokaj ĵurnaloj kaj radio- kaj televido-elsendejoj. Mi ankaŭ rekomendus ke la Estraro starigu por ELNA informan fakon, kiu povus intertrakti kun la naciskalaj informiloj. Cetere, mi rekomendas al ĉiu kiu volas proprainiciate partopreni la informan agadon aboniti la retliston reago@yahogroups.com (per malplena letero al reago-subscribe@yahogroups.com); ne malofte aperas en tiu listo informo pri mencio de Esperanto en la usonaj amaskomunikiloj, al kiu oni povus reagi per letero al la redaktoro. Kiom utila povus esti tia reagado? Tion montras la kazo de la publika radio-reto kiu en 2001 iun vendredon dissendis ege malfavoran raporton pri Esperanto. Kiam la respondeculoj revenis al la laborejo lundon matene ili trovis siajn retpoŝtajn fakojn ŝtopitaj de plendaj leteroj de esperantistoj. Dum la mateno ili urĝe telefonadis al diversaj esperantistoj, serĉante iun kiu pretus diri ion publike pri Esperanto, kaj jam lundon posttagmeze – laŭ mia kompreno, tute unike en ilia historio – elsendiĝis nova programero, kvarminuta, kiu konsistis el intervjuo (kompreneble, favora al Esperanto) kun Bill Harmon, la Ĉefdelegito de UEA en Usono...

Pri la dua, ankaŭ la lokaj grupoj kaj kontaktpersonoj devos parte trakti tion, sed ŝajnas al mi ke la CO ankaŭ povas kontribui

per foja eldonado, dum la jaro, de informfolioj sendotaj al tiuj informpetintoj: la malnova ELNA Update. Laŭ mia memoro, la Estraro jam rajtigis tion (en nova modesta kaj malmultekosta formo), kaj mi esperas aperigi numeron por informpetintoj antaŭ la fino de 2005.

Pri la tria, laŭ mia sperto granda nombro de ELNA-anoj forfalis ne pro manko de intereso siaflanke, sed pro manko de rememorigo al ili niaflanke. En 2004 la membraro falis, laŭ mia memoro, ĝis ĉ. 630 (kio cetere estis pli granda ol la maksimuma nombro dum la periodo 1979-1983, kiam mi antaŭe laboris en la CO), sed laŭ hodiaŭa statistiko ni nun havas 686 membrojn en 2005. Parte tio rezultas el novaj membroj, parte el unu-du ekstraj rememorigaj leteroj kaj el estrara partopreno en la telefona kampanjo. Do ŝajnas al mi ke por eviti perdon de membroj ni devos esti pli diligentaj, ĉefe, sed ne nur, en la CO, pri avertado al tiuj kiuj ial forgesis kotizi.

– *Mi aŭdis ke ĉiuj kiuj sendas mesaĝon al info@esperanto-usa.org ricevas aŭtomatan respondon, kaj se oni skribas kun konkretaj demandoj kaj atendas ricevi konkretajn respondojn, oni seniluziiĝas kaj ne plu skribas nek interesiĝas pri Esperanto. Ĉu tio veras? Ĉu eblas ion fari pri tio? Ĉu povas esti iaspeca “duonposteno” por kompetente respondi al informpetoj anstataŭ aŭtore-spondilo, samtempe fiksante la nomojn/adresojn de la skribintoj por poste fari postkontroladon?..*

– Tio estas ankaŭ mia kompreno, kaj mi bedaŭras ke ĝis nun mi ne “riparigis” tiun mankon. Via demando rememorigas min ke mi devos paroli kun nia komputila spertulo (kiun Jon Carroll en la San Francisco Chronicle nomis “Ed Esperanto”) pri “malaŭtomatigo” de la adreso info@esperanto-usa.org.

Vere, mi ne scias ĉu homoj seniluziiĝas pro tiu aŭtomata respondo – eble jes, eble ne. Sed ĉiukaze, ni ne ricevas iliajn nomojn/adresojn por postkontrolado kaj posttraktado – ekzemple, per sendo de aliĝiloj dum la membrokampanjo (kion ni faras por tiuj kiuj senpere kontaktas nin).

Kiom utila povas esti la reto rilate informpetadon, tion montras la fakto ke nun kvar kvin paĝoj donas retpoŝtan adreson por mendi la senpagan deklecionan kurson (paperan version), kaj ni nun ricevas 1-2 petojn por tio ĉiutage – kio donas al ni ankaŭ la retadresojn kaj stratadresojn de la petintoj.

– *La nuna poŝtkesto de ELNA troviĝas sufiĉe malproksime de la CO – en El Cerrito. Ĉu estus realisme havi du poŝtkestojn – unu proksime al la CO, kaj alian en ĝia “historia” loko, indikita en multaj libroj, por fojfoje kontroli ĝin? Aliflanke, ĉu, laŭ vi, estus granda perdo por la organizo, se oni tute rezignus keston en El Cerrito?*

– Kiam mi eklaboris en la CO en 1979, la CO ĵus antaŭ du-tri jaroj translokiĝis al Emeryville de sia originala situo en Burlingame, kaj la originala poŝtkesto en San Mateo ankoraŭ ricevis multajn informpetojn (kiujn kompleza poŝtisto konservis kaj ofte enmanigis al William H. Schulze por transsendi al la CO); tio pruvis la valoron de malnova poŝtkesta adreso... en 1979.

En 2005, ni ricevas de tiuj reklamoj en libroj kaj aliloke eble unu-du ordinarleterajn informpetojn ĉiumonate; preskaŭ ĉio venas al ni per la reto. Se morgaŭ la poŝtkesto en El Cerrito malaperus, favore al nova poŝtkesto en Emeryville (kvar stratojn for de nia oficejo), mi dubas ĉu tio eĉ malhelpetus nian laboron. Kaj, se denove eklaborus en la CO direktoro sen aŭtomobilo, tio povus ege helpi al li/ŝi.

– *Tiu ĉi demando ne rilatas al la temo de tiu ĉi intervjuo. Ĉu iu iam kontaktis vin pri la temo de via UEA-delegiteco – ja la nuna estas “viĉismo” (kaj mi certas ke vi estas sola delegito pri ĝi, same kiel antaŭe pri “aliseksamo”?*

– Dum la daŭro de mia delegiteco pri “aliseksamo” venis entute du leteroj al mi kiel tia delegito – mi ne respondis ilin, ĉar ili venis de homoj kiuj ne estis membroj de UEA kaj kiuj nur volis havi pornaĵojn. (Tiu delegiteco estis kvazaŭ ŝerca reago al la kreskanta nombro de delegitoj pri “samseksamo” en la Jarlibro.)

Ĝis nun, neniu kontaktis min aŭ pri Viĉo aŭ pri komputila programado (mia alia fakdelegiteco). Kaj neniu montris eĉ intereseton pri la urbo Pinole, Kalifornio. Esti delegito en Pinole estas tre facila tasko.

Intervjuis Jenja Amis

When and How Did Esperanto Come to the U.S.A.?

(Based on excerpts from *A History of the Esperanto League for North America, Inc.*)

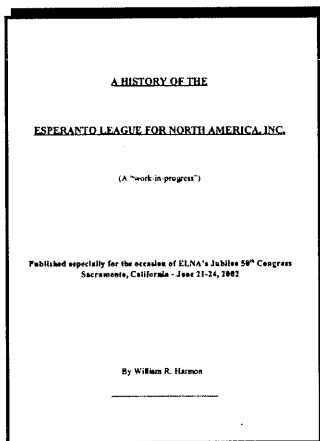
William R. Harmon

Esperanto first appeared on the scene in the United States of America when Henry Phillips (1838-1895), secretary of the famed American Philosophical Society (founded by Benjamin Franklin), translated the French edition of Zamenhof's *Unua Libro* into English. Phillips then created a dictionary and published both in New York City in 1889. However, Phillips's attempt to organize an international meeting to study the use of an international language failed due to insufficient interest among the invited academicians and because of Phillips's death in 1895. Phillips was an attorney, numismatist, philologist and antiquarian.

The first actual speaker of Esperanto in the United States was probably Richard H. Geohegan (pronounced GAY-g'n), a brilliant linguist who first heard about Esperanto while at Oxford in 1887. He immediately entered into correspondence with Zamenhof, learned the language and introduced it into both England and Ireland before emigrating with his family to Washington State in 1891. He first settled at Eastsound, then moved to Tacoma where he served on various occasions as British Vice Consul, until 1903 when he went to Alaska as a Federal Court stenographer. He was the translator of many of Zamenhof's early publications into English, and was made a member of the "Lingva Komitato" at the first international Esperanto Congress at Boulogne-sur-Mer, France in 1905.

Esperantist David Richardson, also of Eastsound, knew many members of Geohegan's family, (some of whom still live there) and has written an as yet unpublished biography of him, the manuscript of which is reportedly at the University of Alaska Press under the title *Shamrocks on the Tanana - Richard Geohegan's Alaska*.

In the opinion of Edmond Privat, who lectured in the USA in 1907-8, an Esperanto booth at the World Fair in St. Louis in 1904 marked the real beginning of Esperanto in the USA. What is believed to be the first organized group of Esperantists in this country was founded in Boston in 1905. At least one other local association, the Seattle Esperanto Society, was formed the same year through the efforts of a Seattle police officer, William George Adams, and Richard Geohegan who came down from Alaska to spend that year "outside."

Also formed in 1905 was the "Amerika Esperantista Asocio," at whose first national convention in Lake Chautauqua, New York in 1908 the group of 40 attendees officially re-

named it the Esperanto Association of North America (EANA). EANA's organ, *Amerika Esperantisto* (AE), commenced publication in 1906 under the editorship of Arthur Brooks Baker. An article in AE in 1907 noted that there were 82 Esperantist groups in the USA and Canada at that time.

The Esperanto League for North America (ELNA) was born in 1952 when a number of U.S. Esperantists finally revolted against the dictatorial and oppressive leadership of the head of the then U.S. organization, EANA. Actions of the head of EANA against UEA and the rebellious U.S. Esperantists led to EANA being expelled from the international organization in 1957. Although a few issues of *Amerika Esperantisto* appeared after that date, they were sporadic and eventually EANA for all practical purposes ceased to exist. Most of the former members of EANA eventually became members of ELNA. All this is covered in much more detail in the book.

The history of the development of Esperanto in the USA, then, became a history of a revolution and rebirth from

1952 onwards. The survival and growth of ELNA is due to the almost unbelievable dedication and persistence of many individuals, mostly unpaid volunteers, who took on the job of administering and nurturing the fledgling Esperanto organization Esperanto League for North America, Inc.

The book *A History of the Esperanto League for North America, Inc.*, 2002, ELNA, El Cerrito CA, ISBN 0-939785-05-06 is available from ELNA's book service.

Aŭstino Havas Ses Stelojn

Aŭstino havas ses stelojn
 Ili brilligis niajn ĉeestojn
 Kuraĝaj fortaj junuloj
 Ili laboradis, instruis, dancis, prelegis, anoncis kaj sindediĉis
 Aŭstino havas ses stelojn
 Ili ŝoforis al la rivero por ke ni vidu vespertojn
 Ili veturis al flughaveno por helpi gastojn
 Ili levis valizojn de maljunuloj
 Ili brakumis nin kun amo kaj doloro
 Povas esti ke iliaj korpoj laciĝis, sed la okuloj iliaj ĉiam brilladis
 Karaj, kvankam ni forlasis vin dolore
 Sed niaj amoj ree flugos al vi, ses steloj
 Aŭstino havas ses stelojn

Moloud Saghafian

Kion Ni Faras en Olympia

Ni havas neformalan grupeton en la Olympia regiono de la ŝtato Vaŝingtonio. Ĝi nomiĝas Esperanto-Grupo de Olympia (EGO). Monate, ni renkontiĝas en la hejmo de unu el la membroj. Nuntempe estas 7-8 de ni. Estas alia grupo kiu renkontiĝas en la universitato St. Martins en apuda urbeto Lacey. Semajne dum la lunĉoro, grupeto renkontiĝas por lerni Esperanton sub la gvido de profesoro de fiziko, D-ro Jason Donev. Jason partoprenis NASK 2005. Ofte membroj de la Olympia grupo partoprenas por helpi paroligi la studentojn.

Ellen M. Eddy
 eddyellen@aol.com aŭ 360-754-4563

William Harmon: “I am proud of the fact that during my tenure, UEA elected two non-European presidents”

With this interview we open a series of articles about the “giants” of ELNA

William R. (“Vilĉjo”) Harmon learned Esperanto 66 years ago. He has been one of the most active members of ELNA since its foundation in 1952; in 1974 he established the current Central Office of ELNA. Vilĉjo Harmon was a board member of ELNA from 1958 to 1960 and from 1966 to 1997 (35 years!), and president of ELNA from 1976 to 1981. Now he is the Commissioner for Wills and Gifting and the Commissioner for UEA affairs, *Ĉefo Delegito* of the USA, and secretary in his local groups – SFERO (San-Franciska Esperantista Regiona Organizo) and LOGO (Ligo de Orientgolfaj Esperantistoj). He lived in Japan for three years and was active in different Japanese Esperanto Organizations. He visited many UK-s (World Esperanto Congresses) and lectured many times in China. ELNA made him an Honorary Member in 1992, and UEA did the same in 1998. During WWII he was in the Navy, and even on the ship taught Esperanto! He graduated and worked in the field of transportation, first with Santa Fe Railway for 17 years and after that for different sea transportation companies. Also, Vilĉjo Harmon is the author of *A History of the Esperanto League for North America* and translator of the two important writings of Chief Luther Standing Bear: *My Indian Boyhood* and *Stories of the Sioux*.

“I even played chess with someone in Vladivostok, losing badly. I later found out that I was actually playing the entire Vladivostok Chess Club... no wonder I lost”

– *How were you introduced to Esperanto? How did you learn about Esperanto – and what motivated you to learn it and be active in the Movement? You learned Esperanto when you were very young, didn't you?*

– As an 11-year-old junior high school student in Los Angeles, I was overly curious about everything. One day I was walking down a hall at lunchtime and happened to

notice through an open door a dignified-looking gentleman with a shock of white hair and a big gold tooth, reading something colorful while spooning up soup from a thermos. I went in and asked about the book, and it turned out to be an Esperanto text from Poland. I asked and he answered a lot of questions, and I went away with some literature about Esperanto, my appetite whetted. His name was John Clewe, who was active in the Esperanto-Klubo de Los Angeles (EKLA). He was also a Christian Scientist, as was my mother, so before long she was letting him take me to the weekly club meetings at the Clifton Cafeteria in downtown LA. I was also an avid reader of science fiction, and in that club I met kindred souls who later became quite important in that field – Forrie Ackerman among them. At 12 years of age I was sort of the “mascot” of the club. I had a LOT of teachers there – mainly Charles Chomette, Joseph Scherer, Paula and Don Parrish, and others. It was an exhilarating experience which set me firmly on the Esperanto track.

– *Could you briefly describe the Esperanto Movement in the USA at the time you became an Esperantist? How different was it then and now – well, it is obvious that communication was much more difficult, but are there any basic differences between now and then, the end of the 1930s-beginning of the 1940s?*

– At that early age, my knowledge in the 30s and 40s was limited to the activists in the Los Angeles area. There was a surprisingly large number of them, including those living in Long Beach, Orange County and other environs.

I didn't have any money, so I didn't join any organizations (other than EKLA). Later, in 1943 I think, I did join EANA (Esperanto Association of North America). Through reading *Amerika Esperantisto* (AE), the organ of EANA, I became aware of other local and regional organizations. I also conducted a lively correspondence – usually by postcard – with Esperantists in other countries, whose addresses I got from AE. I even played chess with someone in Vladivostok, losing badly. I later found out that I was actually playing the

KOMPLEZE DE W. HARMON

William R. Harmon

“Navigation, education, welfare and recreation, legal beagle, small stores and the chaplain's office is right next door, Harmon speaking, sir!”

entire Vladivostok Chess Club... no wonder I lost.

– *During WWII you served in the Navy and even taught Esperanto on the ship where you served, from 1945 to 1947. Could you tell more about that? Was there much interest in Esperanto among the sailors? Did you contact local Esperantists in the countries during the time you served? Could you tell more about the contacts with local Esperantists?*

– I joined the U.S. Navy in 1944, and after some training was posted to the USS Franklin D. Roosevelt (CVB42) which was being fitted out in Newport, Rhode Island. I was then a Yeoman 3rd class and was soon in charge of a pre-commissioning office that combined quite a few elements. I'm told that I gained some fame in Newport for my telephone-answering pattern: “Navigation, education, welfare and recreation, legal beagle, small stores and the chaplain's office is right next door, Harmon speaking, sir!”

KOMPLEZE DE W. HARMON

Bill and Lucy Harmon

I was still corresponding with a number of foreign Esperantists, and when the Roosevelt took its shake-down cruise to the Caribbean and Brazil, I made arrangements to meet Esperantists in Rio de Janeiro. It did not escape the notice of my shipmates that Harmon had a number of people waiting for him on the pier, including a few nubile females. Explanations later led to an Esperanto class on the ship. Later, on voyages to the Mediterranean area, I met Esperantists in Lisbon, Marseilles, Piraeus Greece, and North Africa.

– ELNA is now more than 50 years old, and you have been active in ELNA since its beginning in 1952. How did everything begin?

The history of the origin of ELNA is covered thoroughly in my book, *A History of the Esperanto League for North America* which is available from the ELNA Book Service*. Very briefly, ELNA was born of a rebellion by a number of EANA members against the oppressive and dictatorial attitude and actions of the then president of EANA, George Alan Connor. In 1955, because of his continuing diatribes against UEA and its leaders, Connor became the first – and only – member expelled from UEA. EANA then withdrew its affiliation

with UEA, and ELNA was named the U.S. affiliate shortly thereafter by UEA. Those interested in more detail on this are referred to the History.

In the 1950s I was still putting in 6-day weeks at the Santa Fe and didn't have a lot of time for extracurricular activities such as Esperanto, apart from founding (with Bill Wanzer) an Esperanto club in Long Beach. I joined ELNA at the outset and have been a member ever since.

– I guess it was really difficult for an organization like ELNA to work without a central office for more than 20 years, and you were the one who established the CO in 1975. How has the situation in the organization changed since it got its

own office and officer? Did it help the evolution of ELNA much?

I just plodded along tenaciously, keeping people working, trying out something new if it looked promising. Some of those things worked. Others didn't.

– First of all, although I established the present central office in Emeryville in 1975, that was not the first central office; the Schulzes had founded a small office over a bank in San Mateo in 1972, with Charles R. L. Power as the first director. I strongly suspect that the Schulzes also anonymously paid the rent and at least part of Power's salary. I had a lot of discussions with the Schulzes during the early 1970s, and found that we three were absolutely in harmony with respect to the need for a dependable central office for ELNA's continued existence. Cathy Schulze played a key role in keeping things together prior to establishing that first central office, coordinating correspondence between the various working groups, and starting an Esperanto book service (located in a bedroom of their Hillsborough home at first). Generally the

elected officers coordinated the activities of ELNA in the 1950s and 1960s – outstanding were Frank Helmuth and Conrad Fisher in that regard.

Through the efforts of a great many people some sort of newsletter got published occasionally during that time. Newsletters to the members are extremely important to the morale and stability of any organization. Among the editors during that period were Dave Richardson, Ferd Carlson, Donald Broadribb (in Australia!), and Robert Davis. Money was always a problem. ELNA had no significant financial backing, and the hat was passed almost constantly to keep afloat, but ELNA's members never failed to provide enough for a starkly bare existence. Mark Starr and Margot Gerson in New York founded the "Esperanto Information Center" (EIC) in 1964 to ease the burden on ELNA. In early 1967 the ELNA Board had to suspend publication of the newsletter, and made a deal with EIC to produce one until ELNA had the resources to pick up the pace again.

– You lived in Japan in the mid '70s and were active in different Japanese Esperanto Organizations – so you can compare the American and Japanese Esperanto Movements. Are there more similarities or differences?

– I was sort of "commuting" to Japan during the late 1960s as Matson's Manager of Pricing, working out rules for containerization with other shipping lines in the conferences there. I had a lot of time to meet and befriend Japanese Esperantists – including my "older brother" Ken Kawakami and my "younger brother" Yoshimi Umeda. After moving to Tokyo in 1972 for a 3-year stint as a manager of United States Lines, our social life became almost totally centered on Esperantists and Esperantist groups there. I found myself wishing that the U.S. could have such a coherent and large active group! Of course Japan had the edge, as there the population is pretty much concentrated in a relatively few locations; while in the U.S. Esperantists are almost a diaspora. Japan has several separate regional organizations – in Tohoku, Kansai, Kanto, and other areas; but JEI – the Japana Esperanto-Instituto – welds them together with an annual all-Japan conference. Wish we could do that here!

– You've been a Board Member of ELNA for a total of 35 years (1958-1960)

and (1966-1997), and also the President (1976-1981) of ELNA. What were the main achievements of the organization during that time? What were the "milestones" of the times from the beginning of the organization till now?

– I was merely one among many serving in high office in ELNA. Perhaps my talent for organizing and finding people for the many jobs within ELNA did play some sort of role. Looking back, it is difficult for me to pinpoint any "milestones" during my tenures. I just plodded along tenaciously, keeping people working, trying out something new if it looked promising. Some of those things worked. Others didn't. Money was always a problem. Somewhat later, John Massey provided a very generous donation to found a Capital Endowment Fund, to help assure ELNA's continued existence. That Fund has now grown to a third of a million dollars, and its yearly income helps pay the bills. (Hint: Donations or bequests to the ELNA Capital Endowment Fund are always welcome!)

– Also now you have a very important role in ELNA – could you tell more about your current position as the Commissioner for Wills and Gifting and the Commissioner for UEA affairs?

– I've been doffing hats to give some younger folk a shot at leading ELNA. It was time for me to retire – I retired from Matson as Vice President and General Manager of Pricing in 1990, and have retired from active participation in other organizations such as Mensa (although I do still run the Isolated M auction). I have passed the mantle of Committeeman A of UEA's governing committee to my wife,

Lusi (and she's doing a bang-up job, too!), and now have roles only in the regional organization SFERO aside from my two commissions from ELNA. As Commissioner for Wills and Gifting it has been my pleasure to assist several Esperantists to provide testamentary bequests to ELNA, and I developed and now administer a Trust founded by H. E. Reed and Oliver Brace. That Trust is a source of substantial income to ELNA now, which greatly eases the financial burden. As Commissioner for UEA affairs, I am Chief Delegate of UEA for the United States, administering the large and active delegate network in this country. Both jobs give me a lot of pleasure in being able to repay in some small measure the many, many benefits that Esperanto has given me over the past 66 years.

– Apart from ELNA, you also were (and still are) very active in the World Esperanto Association – UEA. Could you tell more about your activities in UEA, which made you an honorary member in 1992?

– Aside from being Chief Delegate, while a Committeeman I served six years as Chairman of the Nominating Committee, which seeks out appropriate candidates for the top offices of UEA. It is reported to be the toughest job in UEA. I am proud of the fact that during my tenure, UEA elected two non-European presidents: Lee Chong Yeong of Korea (second Asian president) and Keppel Enderby of Australia. Both served UEA well. I'm not quite sure why UEA honored me with the Honorary Member title – there were many others who did more than I did; but I was a faithful worker in the vineyards for many years, and I suppose that I must have gained a certain reputation among the other Committeemen. In any event, I am proud of the distinction, and of the Honorary Member distinction awarded to me by ELNA.

– Also your wife Lucy is a very active Esperantist. How did you meet? Are any other members of your family Esperantists?

– We'd need a whole new article or issue for me to fully answer this about Lusi. She has done a truly amazing thing in producing the 16-lesson video course *Esperanto – Pasporto al la tuta mondo*. She found the author, found the cast (all of whom worked without pay), found the perfect director

(Judy Montell), almost single-handedly raised the sum of over \$300,000 to make filming and production possible. She interlaced the filming with the classes at SFSU to provide a steady stream of extras. She pulled rabbits out of hats constantly. I'm truly proud of her. She now serves as a member of ELNA's Board of Directors, and as Committeeman A of UEA representing ELNA. And she's now completing the DVD version of *Pasporto*.

How did we meet? We've been married for 43 years now, but I still remember the first time I saw Lusi at a Democratic party after an election in Southern California. We were married shortly thereafter and have been teammates ever since. As to other family members, only my grandson Justin has seriously taken to Esperanto, although I sent several others to Esperanto courses including those at SFSU. (And talk about "edzperanto", Justin nearly married a beautiful Hungarian girl whom he met at the SFSU courses!)

– Thank you so much for the interview!

* Box 1129, El Cerrito CA 94530 or online at elna@esperanto-usa.org

Interviewed by Ĵenja Amis

Korespondi deziras

Saluton, geamikoj!
Mi estas Jimmy Mayal, mi loĝas en la urbo Jundiá, São Paulo, Brazilo. Antaŭnelonge mi komencis lerni Esperanton, kaj mi ŝategus amikiĝi kun vi. Mi volus lerni pli pri via bela lando kaj eble, kun via helpo, eĉ labori kaj loĝi tie. Mi ĉiam volas helpi al la popolo. Mi estas muzikisto kaj estimas ĉiujn volontulajn laborojn. Mi volas plibonigi la mondon por ĉiuj popoloj, tial mi trovis Esperanton, la manieron malgrandigi la distancon inter la popoloj kaj inter la klasoj, permesante la perfektan harmonion por la homaro. Mia adreso: Jimmy Mayal Costa. R. Prof.ª Joceny Villela Curado N 30/ Bairro V. Nami. 13206-320 Jundiá – SP, Brasil.

I wish to correspond with men and women from other countries. They must be at least 25 years old. Larry Lowe. 1159 Business 71, Columbus, Texas 78934.

With the cat Sabrina (both content)

Unufojulo en la 61-a IJK

(daŭrigo. Komenco sur p. 1)

Ĉe muzeo en Zakopane

Anderson "Nehundo" Mills

Kiam nia buso alvenis al la kongresejo, ĉio tre ĥaosis tie! Ne estis vicoj por la akceptado, sed estis hazarda homamaso kiu premiĝis ĉe la pordo por komenci la procezon. Feliĉe, ĉiuj tie estis tre ĝojaj, do ni konatiĝis, babilis, kaj malrapide alvenis ankaŭ nia vico por la akcepto. Antaŭ tiam mi ne komprenis kiel funkcias la loĝado, kaj mi aliĝis al la kongreso post la limdato – kaj la sola ebla varianto kiu restis estis "memzorganto". Mi malkovris ke mi dormos sur la planko en komuna ĉambro, en mia dormosako, kaj aĉetos manĝaĵojn en la proksimaj manĝaĵvendejo kaj restoracioj. Tio tre facilis ĉar mi akiris ankaŭ "dumkongresan nepinon", Agnieška-n, kiu estas tre helpema polino.

Tiun vesperon okazis kaj la

Solena Malfermo kaj la Interkona Vespero. 600 junanimuloj povis fari grandan bruon, kaj ni faris tion denove kaj denove por la "feliĉindaĵoj" kiuj okazis dum la Solena Malfermo – ekzemple, kiam la direktoro de la Tatra Nacia Parko diris siajn salutvortojn Esperante! La grupo poste ludis konatigajn ludojn dum horo sub grandega tendo kiu servis ankaŭ kiel koncertejo vespere. Dum la cetero de la vespero (kaj ĉiu malfrua vespero poste) estis du gravaj lokoj kiujn mi devis trovi. Unu estis facile trovebla pro la bruo, kaj tiu estis la diskoteko. Mi estas dancemulo, do mi tute ĝojis danci vespere en la diskoteko kun esperantistaj belulinoj! La alia grava loko estis la trinkejo kaŝita (pro nelaŭleĝeco) kie haveblis alkoholaĵoj, tiu bona konversacia

lubrikaĵo. Finfine mi endormiĝis.

Dum la sekvaj du tagoj mi aŭdis kelkajn prelegojn kaj partoprenis lecionojn kaj konversaciajn rondojn. Du plej interesaj por mi estis la improviz-teatra leciono kaj la gvidata diskuto pri beleco. Dum la improviz-teatraĵo la partoprenantoj povis sperti tiun ĉi teatron, kaj mi lernis ke eĉ malgraŭ ke niaj kulturoj estas tiel malsimilaj, ni homoj ankoraŭ mirakle similas. La sama temo evidentiĝis dum la konversacio, sed la etoso tie pli seriozis, ĉar ni diskutis kiel beleco influas niajn kulturojn kaj proprajn vivojn. Mirindis, laŭ mi, ke homoj el ĉiu mondparto povis paroli kune kaj tiel dividi ideojn.

Dum la vesperoj okazis koncertoj, filmoj, diskotekoj kaj multege da babilado. Esperanto Desperado ludis kion ili nomis kiel sian lastan koncerton, kaj vere ili rokis! La tuta tendego saltadis dance, ĉar tiu bando simple sciis kiel instigi la spektantaron. Mi spektis ankaŭ amuzan koncerton de la pola bando Hotel Zacisze kaj ĝuis ilian metalrokan stilon. La sola subtitolita filmo kiun mi spekt-

is dum la kongreso estis *Mia Najbaro Totoro*, kiu tute ĝueblis. Mi ne povas memori kiom kaj kun kiuj mi babilis, sed babilado okazis senĉese, kaj estis mia plej ŝatata sperto tie.

Malbonŝance, mi ne povis resti en Pollando dum la tuta kongreso, kaj per la helpo de miaj "filino" kaj "nepino" mi akiris taksion al la flughaveno tre-tre frue la trian de aŭgusto. Malfeliĉe, mi maltrafis la ekskursan tagon, la koncertojn de Krio de Morto kaj JoMo, la viziton de Malgorzata Handzlik, la Internacian Vesperon kaj la Komunan Fotadon, sed mi tute feliĉis ke mi povis pasigi almenaŭ iom da tempo kun tiom da bonkoraj homoj.

Sendube, la plej bona afero kiu okazis dum mia unua IJK estis la komenco de multaj amikecoj. Antaŭ la kongreso mi ne povis imagi la diversajn homojn kun kiuj mi amikiĝos, kaj nun mia mondo fariĝis pli granda kaj pli malgranda samtempe. La 61-a Internacia Junulara Kongreso en Zakopane, Pollando vere montris la personan valoron de Esperanto!

La lasta koncerto de Esperanto Desperado furoris

Dum IJK oni ĉiam renkontas interesajn homojn

Learn Esperanto – and Have Fun – at NASK 2006!

*The 37th North American Summer Esperanto Institute – July 3-21
Sponsored by the Esperanto League for North America and the Esperantic Studies
Foundation; School for International Training in Brattleboro, Vermont*

Ellen Eddy

NASK will be held for the fifth year at the School for International Training (SIT), a world famous venue for language and teacher training in Brattleboro, Vermont. The instructors have prepared programs of study that emphasize the active use of Esperanto in intercultural communication, understanding, and cooperation. The teachers include: Katalin Kovats (Hungary/Netherlands), Sylvain Lelarge (France/Netherlands) and Lee Miller (US). The cost for a three-credit course is \$1015. Housing in a shared room with three meals a day is \$700. Singles are \$820. Students will arrive on July 2nd and depart on July 22nd. Classes officially will be July 3rd through 21st.

Katalin Kovats will provide a unique language experience based on the life and art of

the painter Vincent van Gogh. While studying the fine points of grammar and improving both understanding and speaking abilities in Esperanto, the students will increase their vocabulary related to art, nature, philosophy and even illness, geography and astronomy (besides everyday subjects). Sylvain Lelarge will bring his talents using suggestopedia and other brain-friendly speaking activities which have made him a popular instructor around the world.

Up to date information about NASK (in English and Esperanto) can be found at <http://esperanto.org/nask/> On-line registration will be found in the spring at www.sit.edu/esperanto/index.html

ELNA/ESF Scholarships

Students and instructors can receive partial financial support for fees and housing.

Clubs and individuals are invited to recommend students for advanced studies. Interested students and teachers should write in Esperanto, giving their Esperanto histories (study, teaching, and club activities) to: Ellen M. Eddy at eddyellen@aol.com or 11736 Scott Creek Drive SW, Olympia WA 98512 USA, or telephone: 360-754-4563

Enrichment Opportunities

Various evening and weekend activities afford opportunities to informally explore many aspects of Esperanto language and culture. These may include study groups, games, group singing, cultural presentations, slide shows, movies, poetry readings, public speaking, intercultural discussions, picnics, and field trips. If you would like to propose a special-interest program, contact Ellen Eddy.

“ARE 2005 naskis neniujn kabeontojn”

Boris-Antoine Legault

Esperanta kulturo estas iasence miksaĵo de tradicioj kaj antaŭenirismo. Ĝi strebas al aktiva konservado de tiuj tradicioj kiuj formas la popolajn identecojn, kaj samtempe ĝi estas moderna ilo por kunkreadi buntan porpacan kulturon. Eble ne nur koincide, la ĉi-jara ARE-renkontiĝo bone spegulis tiun Esperantan plurflankecon.

La kutimaj interkonatiĝaj ludoj estis tradicia ekzemplo ankaŭ dum ARE. Kiel ĉiujare, tiuj vere ekigis la kunvenon, malstreĉigis la etoson kaj ebligis al ĉiuj konatiĝi kun pluraj partoprenantoj. Rilate novajn ARE-programerojn, menciendas la librocenzoj – ĉi-jara “Metz-Fleury”-a elpensado kiu interesis multajn homojn kaj cetere furorigis postan surlokvan vendadon de pluraj el la prezentitaj libroj. Alispecan ekvilibron oni trovis ankaŭ en la interesaj prelegoj pri la islanda “Sagao de Njal” (verkita antaŭ multaj jarcentoj), la zamenhofa reform-projekto, kaj la daŭre ekestanta tutmonda Esperanta kulturo. Sed plej agrabla por mi ĉi-jare estis la kultura

vespero, ĉiuj eroj de kiu estis tre profesie prezentitaj. Oni ĉerpis tradiciajn temojn el diversaj kulturoj (interalie hajko-verkado kaj kantado de kristanaj kantoj), sed ankaŭ modernajn temojn, ekzemple en “Gardu vin de ĉinologoj”, amuza teatra verko de kanada esperantistino. Eĉ la tre grava temo de malsaneca milito estis traktita same profunde kiel ankaŭ arte. Finfine, mi informu pri tiu sennoma sabatvespera ludo kiun ni kuntradukis Esperanten kaj kiu poste amuzadis nin ĝis la dua horo matene. He! Solidareca kunlaboro kaj kunĝuado de la laborrezultoj ankaŭ estas partoj de la Esperanta idearo, ĉu ne?

Unu semajnon antaŭ la ARE-renkontiĝo, mi (sensukcese) invitis kelkajn el la montrealaj Esperanto-komencantoj partopreni la Esperantistan semajnfinojn, kvankam mi mem estis ne tute konvinkita pri la taŭgeco inviti ilin. Mi dubis kaj timetis. Ĉu la loko estos oportuna? Ĉu la programeroj estos interesaj? Ĉu entute partoprenos iuj? Alivorte, ĉu tiu okazaĵo plifervorigus la novajn esperantemulojn, aŭ ĉu male ĝi estus ne nur ilia unua, sed ankaŭ lasta Esperanta renkontiĝo?.. Sed dum reira ve-

turado el Arĝenta Golfeto (Silver Bay) Montrealen, mi mordadis miajn fingrojn, bedaŭrante ke mi ne kvazaŭtrudis ĉiujn miajn Esperanto-amikojn en la semajnfinan Esperantujon. ARE 2005 naskis neniujn kabeontojn. Male, mi ja povas aserti ke nia aŭtuna renkontiĝo estis tre granda sukceso kaj vigligis la tutan regionan esperantistaron, ĝis almenaŭ ARE 2006!

Unue aperis en la bulteno de la Esperanto-Societo Kebekia *La Riverego*, decembro 2005 sub la titolo “Pri ARE 2005”

Anonce

Emeritiĝinta instruistino el Irano serĉas E-an familion en Kalifornio kiu havas tempon helpi min pri uzado de komputiloj kaj la interreto kiel konciza kurso en sia hejmo post TKEK en aprilo 2006. Mi pagos por la ĉambro kaj la manĝaĵoj. Mia adreso: Mosagh4@yahoo.com; 3915 American dr #131 Plano, TX.75075. Tel.: 972-985-9125

Raporto pri TTK-3

Robert L. Read

Sabaton, la 19-an de novembro, okazis la tria Tut-Teksasa Kongreso, en Aŭstino, Teksaso. Ĉirkaŭ 16 homoj partoprenis ekde la 9-a matene ĝis la noktomezo. Preskaŭ ĉiuj partoprenantoj estis el Aŭstino kaj Dalaso kaj ĝia ĉirkaŭaĵo.

La TTK-3, same kiel la unuaj du, havis malstreĉan horaron:

9:00 – babilado

11:30 – prezentaĵo de Rob Read pri Projekto Gutenberg

12:00 – tagmanĝo – Wheatsville Co-op

16:00 – *slam*-poezia konkurso

17:00 – kantado, babilado

18:00 – vespermanĝo: Mother's Vegetarian Restaurant

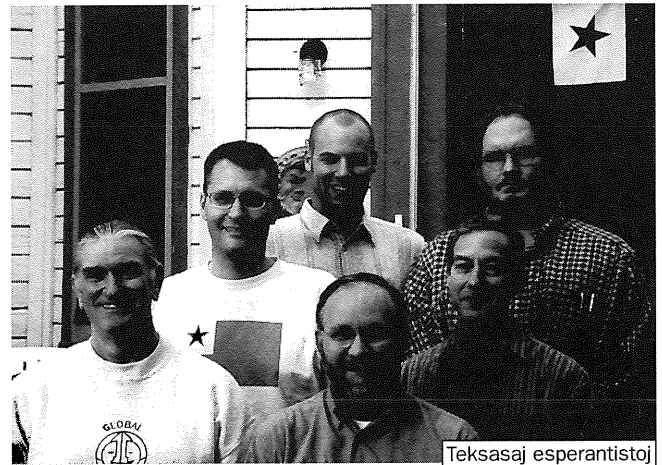
20:00 – spektado de la filmo *La Grandega Diktatoro (The Great Dictator)*

La tutan aferon ĝuis la partoprenantoj, sed la *slam*-stila poezikonkurso sukcesegis. Ĉi tiu estis la unua tia Esperanta prezentaĵo pri kiu ni aŭdis. La angla vorto *slam*, kiu signifas “forta bato” aŭ “brue fermi aŭ bati”, estas uzata por konkurso, kutime en trinkejo, en kiu multaj

poetoj konkuras per la zorge provdeklaritaj laŭparoloj de siaj originalaj poemoj. Kutime volontuloj el la aŭskultantaro juĝas la poemojn laŭ kiu ajn kriterio ili deziras. La juĝistoj skribas poentojn inter nul kaj dek por ĉiu poemo, kaj la poetoj kun la pli altaj poentoj gajnas aŭ konkuras en nova, malpli granda vico.

En nia konkurso, la legantoj de neoriginalaj poemoj konkuras unue. Du laŭlegintoj de tri poemoj konkurasis, kaj Phil Dorcas gajnis kontraŭ Todd Phillips. En la pli alta kategorio de originala poezio, kvar poetoj konkurasis per kvin poemoj. La poetoj estis Jarlo Bills (dufoje), Trejsi Huber, Anderson Mills kaj Rob Read. En nia konkurso, ni volis permesi juĝi al kiu ajn kiu volas tion fari. Do ĉiujkiuj ne konkurasis – juĝis. Eĉ du ne-jam-esperantistoj juĝis: laŭ la sono kaj la aspekto, sen la kompreno de la tuta signifo.

Mi honeste raportas ke la poezio estis tre,

Teksasaj esperantistoj

eĉ surprize, altkvalita. Feliĉe, ĝi estis ankaŭ diversa laŭ la temoj kaj stiloj. Mi prezentis kvinjambinan, rimantan poemon pri la morto de mia avino. Jarlo prezentis koleran, kor-krevigan poemon pri murdo de judoj. Anderson prezentis humuran, eĉ erotikan poemon pri ĉokoladmaniulo. Trejsi prezentis psikologian poemon pri virino kiu rajtas suspekti adulton. Jarlo ree prezentis alian belan poemon pri enamiĝo inter du diversrasaj (kaj diversgrandaj) junaj homoj. Anderson gajnis kontraŭ la forta aro de originala poezio kiu imponis al ĉiuj.

Report on the third TTK

Robert L. Read

Saturday the 19th of November the third All-Texas Esperanto Congress was held in Austin, Texas. About 16 persons participated from 9 in the morning until midnight. The participants were almost all from Austin or Dallas and its surrounding area.

The TTK-3, like the first two, had a relaxed schedule:

9:00 – chatting

11:30 – presentation by Rob Read about Esperanto in Project Gutenberg

12:00 – lunch: Wheatsville Co-op

16:00 – Slam-poetry contest

17:00 – Singing and chatting

18:00 – Dinner: Mother's Vegetarian Restaurant

20:00 – Viewing the film *The Great Dictator*

The whole affair was thoroughly enjoyable, but the slam-poetry contest was a great success. This was the first poetry slam in Esperanto of which we have heard. The English word “slam” is used to describe a poetry contest, generally held in a bar, in which many poets compete with well-practiced reading or performances of original poems. Usually, volunteers from the audience judge the poems, by whatever criteria they choose. The judges write down a score between zero and ten for each poem. The poet with the most points wins, or advances to the next, smaller round.

In our contests, the readers of non-original poems went first. Two readers of three

poems competed, and Phil Dorcas won against Todd Phillips. In the higher category of original poetry, four poets competed with five poems. The poets were Earl Bills (competing twice), Tracy Huber, Anderson Mills, and Rob Read. In our competition, we wanted to allow anyone to judge that wanted to. Therefore everyone who did not compete in a category judged, even two not-yet-Esperantists who judged on the basis of sound and sight, without full comprehension.

I can honestly report that the poetry was very, even surprisingly, high-quality. Fortunately, it also was diverse in subject and style. I presented a poem in rhymed, feminine iambic pentameter about the death of my grandmother. Earl presented an angry, heart-breaking poem about the murder of Jews. Anderson presented a humorous, even erotic, poem about a chocolate addict. Tracy presented a psychological poem about a woman who had reason to suspect adultery. Earl again presented a different, and very beautiful poem about interracial infatuation between two young persons of very different size. Anderson won against a strong field that impressed everyone.

Earl Bills

Junulinoj Ne Restas en Mankas – Ili Simple Ne la Movado...

En la pasinta numero de Esperanto USA (2005/2, 3, 4) aperis artikolo “Kie estas junaj usonaj esperantistinoj”. Kiam la revuo estis jam sendita al la presejo venis plia kontribuo al nia enketado, de Jakobo Schwartz. Ni volonte publikigas lian opinion ĉi-numere.

Jakobo Schwartz

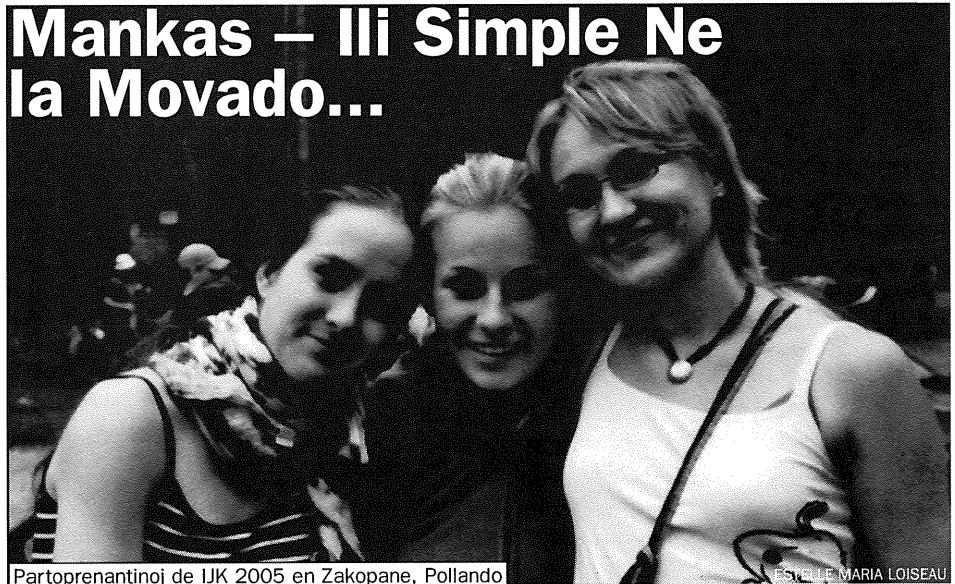
Junuloj plejparte ne ĉeestas ELNA-kongresojn – tio estas pli grava problemo solvenda

– Kial malmultas en la usona E-movado junaj virinoj? Mi ne konsentas pri tio. Necesas kontroli la nombrojn por kompreni la ĝustan situacion: ĉu temas pri ĉiuj E-parolantoj, ĉu nur pri tiuj kiuj membras en ELNA, aŭ nur pri tiuj kiuj *aktivis* en ELNA?

Laŭ mi, estas multaj junaj virinoj. Ekzemple, la kongreson en Sal-lag-urbo, Utaho, organizis plejparte junulino kaj ŝia patrino. Entute estis kvin junulinoj (ankaŭ Elinjo Raible kaj Amanda Higley ĉeestis) kaj nur du aŭ tri junaj viroj (mi, Tim Westover kaj Ralph Craig). Do estis pli da junulinoj ol junuloj! Sed junuloj plejparte ne ĉeestas ELNA-kongresojn – tio estas pli grava problemo solvenda.

En la interretaj komunumoj mi vidas pli da junulinoj ol junuloj. En la komunumo ĉe LiveJournal estis antaŭe pli da junulinoj, sed ili ne restis en Esperantujo. Mi kredas ke mi vidas pli da junulinoj ĉe la interreta E-kurso Lernu! – kaj facilas kontroli tion ĉar oni registras tiajn informojn. Sed la problemo kiun mi vidas estas ke tiuj junulinoj ne restas en Esperantujo. Tion ni solvu. Mi vidas ke multaj homoj uzas Lernu!-n, sed ni ne vidas ilin en la usona Movado, do kio okazas? Ankaŭ tion ni pripensu. Mi volus ke ELNA proponu unu jaron da senpaga membreco al usonanoj kiuj finas kurson ĉe Lernu! (*Red. noto: Esperanto USA demandis al la administrantoj de Lernu.net pri la kvanto de la usonaj kursfinintoj. Laŭ Lernu, dum pli ol 3,5-jara ekzistoperiodo de la paĝaro (ekde aŭgusto 2002), 17% el ĉiuj registritaj uzantoj (694) estas usonanoj. Do, la tuta kvanto de usonaj kursfinintoj estas ĉ. 120 homoj, aŭ averaĝe ĉ. 35 kursfinintoj jare.*)

Kiam mi vizitis la kurson de Ed Williger

Partoprenantinoj de IJK 2005 en Zakopane, Pollando

ĉe Stanford, duono (aŭ pli) el la ĉeestantoj estis junulinoj.

Kiam mi ĉeestis la Esperanto-grupon ĉe NCSSM (lernejo en Nordkarolino), la ĉefa motoro estis studentino, kaj ĉiuj ĉeestantoj estis ŝiaj amikinoj kiuj ekinteresiĝis pri Esperanto pro ŝi kaj volis aliĝi kun ŝi al la grupo.

Mi kredas ke mi vidis foton de NOREK 2003 en kiu estis pli da virinoj ol viroj – sed mi forgesas ĉu temas pri junulinoj aŭ plenkreskuloj.

Kiam temas pri plenkreskuloj, ja ne mankas virinoj. Fakte, ŝajnas ke la plejparton de praktika laboro pri Esperanto faras la virinoj: Lusi Harmon okupiĝis pri la vidbend-kurso *Pasporto* (lastatempe kun multe da helpo de Diana Weichert); Ellen Eddy okupiĝas pri NASK; multege aktivis Dorothy Holland kaj antaŭe Cathy Schulze ktp. Tio ne signifas ke la viroj faras nenion (Tim Westover lastatempe progresigis la eldonadon de PMEG-on, kaj David Wolff la eldonadon de la libro de Richardson), sed la plejparton de laboroj ŝajne faras virinoj.

Se malsamaj homoj ne venas, provu reklami ekster la kutimaj rondoj

Sed revene al la demando, mi diru ke la E-Movado en Usono estas malgranda. Kaj aliaj homoj emas aliĝi al malgranda grupo nur se ili povas rilati al la jamaj homoj de la grupo. Se du strangaj viroj estas la nuna klubo, ĉu junulinoj emus aliĝi? Sed en la situacio ĉe NCSSM, unu junulino starigis grupon ĉar ŝiaj amikinoj ne hezitis aliĝi al ŝia grupo. Kaj tio povas klarigi ankaŭ la mankon de ne-blankuloj.

Sed mi diru denove ke oni esploru. Kiom da ne-blankuloj estus la “normo”? Mi konsentas ke ili ja mankas. Tamen, ni ne forgesu ke almenaŭ du estraranoj estas hispanlingvanoj, kaj nuntempe en San Diego ŝajnas ke estas aktivaj hispanparolantoj kiuj gvidas la E-grupon. Do, ĉu la kvanto de ne-blankuloj povas dependi je la loko de la lando? Ĉu vi atendus multe da ne-blankuloj en la klubo de Utaho, ekzemple?

La grupo en Novjorko aspektas sufiĉe diversa. Mi ne vidas multajn nigrulojn, sed estas multaj ne-blankuloj kaj multaj enmigrintoj. Sed, kiel kun junulinoj, povas esti ke komence ĉeestis blankuloj, kaj la komunumo pligrandiĝas nur laŭ rekta kontakto, kaj se ne estas bona intermikso de rasaj/etnaj rondoj, tiel ekster la jamaj rondoj oni ne allogas. Povas esti ankaŭ ke E-on oni vidas kiel aferon por homoj kun tro da libertempo, riĉuloj, kaj bedaŭrinde ekzistas rilato inter etno kaj lukso de libertempo en Usono.

Do oni povas provi reklami Esperanton ekster la propraj rondoj... tamen pli facilas reklami en la propra. Sed plejparte mi kredas ke la problemo estas ke malgranda grupo allogas homojn kiuj estas samaj. Nesamaj homoj malpli emas aliĝi al grupo se ili sentas sin fremdaj aŭ nekomfortaj.

Kion eblas praktike fari? Se venas homo, malsama de via grupo, eble vi strebu fari ĉion por sentigi lin/ŝin komforta, por ke tiu revenu al la sekvaj renkontiĝoj. Se malsamaj homoj ne venas, provu reklami ekster la kutimaj rondoj.

Southeastern Regional Esperanto Convention

The convention will be held in the beautiful mountains of northern Georgia

The Esperanto Society of Metro Atlanta (ESMA) will be holding a southeastern regional Esperanto convention and courses March 31 – April 2, 2006 (Friday evening through Sunday afternoon) at Unicoi State Park in the beautiful north Georgia mountains, near the ersatz-Alpine village Helen. Although we're calling it a "regional" convention, everyone is invited!

Although the exact program has yet to be determined, we are planning to hold beginner, intermediate and (possibly) advanced Esperanto courses (depending on the amount of interest for each). And there of course will be cultural programs and ample opportunities to enjoy the tranquil natural setting. Also, if you have suggestions for the program, or want to contribute to the program, please contact us!

Registration Fees:

Until January 31st – \$25

After January 31 – \$30

At the door – \$35

Lodging must be reserved by 31 January to get the group rate; see the web page or send email for details. The cost is \$79/night for two people.

For more information and for registration and other details, please contact Jim Henry at jimhenry@pobox.com; 770-300-0523; 4404 Mill Court, Duluth GA 30096.

The Esperanto Society of Metro Atlanta (ESMA): www.esperanto-atlanta.org

Esperanto Gravas por Gejunuloj

Beth Magallon

Multaj levitaj manoj de la gejunuloj montris ke ili deziras plustudi Esperanton. Mia koro saltetis. Kiel eblas ke en urbeto kiel Tahlequah, Oklahomo, tio povus okazi?

Tahlequah estas urbeto kun 14 mil loĝantoj en la nordorienta kvarono de la ŝtato Oklahomo, Usono. Fine de novembro, 2005, mi ricevis telefonvokon de raportisto, Judy Gibbs Robinson, kiu verkas por la ĵurnalo *The Oklahoman*, el Oklahom-urbo. Foje ŝi legis artikolon en dalasa ĵurnalo kiu informis pri diversaj lingvoj instruataj en Teksaso. Tiu artikolo sugestis ke la lingvoj kiujn studentoj lernas en la publikaj lernejoj spegulas la eksterlandan politikon de la registaro. Judy Gibbs Robinson decidis ke estus interese verki similan artikolon pri Oklahomo.

Do, ŝi kontaktis la Ŝtatan Ministerion pri Edukado de Oklahomo, kaj ili siavice gvidis ŝin al la Oklahoma Asocio de Instruistoj pri Fremdaj Lingvoj (*Oklahoma Foreign Language Teachers Association*, OFTLA). Dum la konversacio, la prezidanto de OFTLA, Suzanne Craig menciis ke instruistino en Tahlequah, Oklahomo, instruas Esperanton en gimnazio (*Tahlequah Junior High School*), kaj donis al ŝi mian nomon. Judy Gibbs Robinson intervjuis min telefone kaj aranĝis ke fotisto venu al la lernejo en Tahlequah (tio okazis la lastan tagon de novembro). Kaj jam la unuan de decembro, la raportisto mem venis al la lernejo por paroli kun la gelernantoj de la Esperantaj klasoj. (En Tahlequah mi instruas kaj nure Esperantajn klasojn, kaj ankaŭ klason nomatan "Esplorante Lingvojn" – *Exploring Languages*, en kiu mi instruas Esperanton kelkajn semajnojn kiel bazan lingvon por lerni iom da multaj diversaj lingvoj.)

Kiam venis la raportisto, la vic-estro de la lernejo vokis per interna komunikilo ĉiujn gelernantojn kiuj iam jam studis Esperanton kun sinjorino Magallon iri al ŝia klasĉambro, ĉar raportisto deziras paroli kun ili. Eble kvardek aŭ kvindek gelernantoj estis en la klasĉambro. La raportisto demandis al la gelernantoj diversajn demandojn kiel, ekz.: "Ĉu vi ŝatas Esperanton?", "Ĉu la studado de Esperanto helpas vin en viaj aliaj kursoj?", "Ĉu Esperanto vere estas pli facile lernebla ol aliaj lingvoj?", "Kial ĝi estas pli facila?", "Diru ion en Esperanto", "Kiel vi uzas ĝin?", "Kiel vi uzos ĝin en la estonteco?" kaj tiel plu.

Ŝi ankaŭ parolis iom pri tio kion ŝi jam lernis pri Esperanto, ekzemple, ke Esperanto ne rilatas al iu ajn registaro. Ŝi ridetis kiam la gelernantoj diris al ŝi ke Esperanto ne havas malregulajn verbojn, ke Esperanto estas skribita precize same kiel ĝi estas prononcata, ke ĝi havas nur 16 regulojn, kaj ke la reguloj ne havas esceptojn.

Ŝi iradis en la klasĉambro kun sia diktafono, surbendigis diversajn gelernantojn kaj skribis iliajn nomojn. Ŝi ankaŭ rigardis la porinfanajn librojn en Esperanto. La gelernantoj de la nuna klaso de "Esplorante Lingvojn" jam skribis surpapere siajn pensojn pri Esperanto, kaj la raportisto petis la permeson havi la paperojn por legi poste, kaj eble citi ilin en la artikolo.

Mi ankaŭ rakontis al la raportisto interesan sperton de la pasinta semajno: Phil Dorcas, la prezidanto de ELNA kaj de AAIE, vizitis Tahlequah. Sabaton vespere ni iris al loka *Burger King*. Kiam ni eniris la rapidmanĝejon, ni aŭdis junulan voĉon diri "Saluton, sinjorino Magallon, kiel vi fartas?" Tio estis mia ekslernanto Sjon, kiu laboras tie. Li studis Esperanton kun mi antaŭ unu aŭ du jaroj. Ni babilis iom. Kiam li havas tempon, li plustudas ĝin per lernu.net. Mi ankaŭ prezentis Sjon kaj Phil unu al la alia, kaj ambaŭ feliĉis aŭdi Esperanton. Judy Gibbs Robinson ridis pri tio ke ĉi tie en Tahlequah, Oklahomo, iun sabaton vespere en *Burger King* tio povus okazi.

Ĉe la fino de sia vizito, ŝi demandis al la gelernantoj: "Kiu ŝatus lerni Esperanton plu? Kiu ŝatus progresi en la lingvo?" Mi pensis, "Nun estas la momento de vero." Kiel normalaj lernantoj de ĉi tiu aĝo, kiam la lernantoj estas en klaso, ili ofte ne bone respondas al la instruado. Certe, kelkaj lernantoj jam respondis al la demandoj de la raportisto, kaj eble kelkaj gelernantoj levos la manojn. Mi timis la respondon. Sed jen, maro da manoj levitaj. Mia koro saltetis.

Tiu artikolo de Judy Gibbs Robinson aperos baldaŭ en la ĵurnalo *The Oklahoman*, en Oklahom-urbo. Kaj por mi kaj vi, kiu legas tiun artikolon, ne nur gravas ke la artikolo aperos en ĵurnalo, sed ankaŭ ke la gelernantoj mem kuraĝigas nin persisti en la instruado de Esperanto.

Dum la revuo estis kompostata:

La artikolo (tre pozitiva) kun la titolo "Tahlequah teacher tackles language of communication" de Judy Gibbs aperis en la ĵurnalo *The Oklahoman* la trian de januaro, 2006.

Esperanto Is Important for Young People

Beth Magallon

Many raised hands of young people demonstrated that they want to study Esperanto more. My heart skipped a beat. How is it possible that in a small town like Tahlequah, Oklahoma, this could occur?

Tahlequah is a town of about 14,000 people in the northeastern quarter of the state of Oklahoma. During the third week of November (2005), I received a telephone call from a reporter, Judy Gibbs Robinson, who writes for the newspaper, *The Oklahoman*, out of Oklahoma City.

She had read an article in a Dallas (Texas) newspaper, which informed the readers of the different languages taught in the state of Texas. That article suggested that the languages which students learn in the public schools reflect the foreign policy of the government. Judy Gibbs Robinson decided it would be interesting to write a similar article about the state of Oklahoma.

She contacted the Oklahoma Department of Education. They led her to the Oklahoma Foreign Language Teachers' Association (OFTLA). There, she spoke with Suzanne Craig, the President of OFTLA. During that conversation, Suzanne Craig mentioned that there is a teacher in Tahlequah, Oklahoma, who teaches Esperanto at the Tahlequah Junior High School, and she gave the reporter my name.

Judy Gibbs Robinson interviewed me by phone and arranged for a photographer to come to the school in Tahlequah. The photo session occurred the last day of November. December first, Judy Gibbs Robinson herself came to the school to visit with the students from the Esperanto class. (In Tahlequah, I teach classes dedicated exclusively to Esperanto, and I also teach another class named Exploring Languages. In that class I teach a few weeks of Esperanto as a base language for learning a little of many different languages.)

When the reporter arrived, the Vice-principal called over the intercom all students who had already studied Esperanto with Mrs. Magallon, to go to her room because a reporter wanted to talk with them. Possibly 40 or 50 students were in the classroom. The reporter asked the students different questions like: Do you like Esperanto? Does the study of Esperanto help you with your other classes? Is Esperanto really easier to learn than other

languages? Why is it easier? Say something in Esperanto! How do you use it now? How will you use it in the future? etc.

She also talked about what she had learned about Esperanto. For example: Esperanto is not connected to any specific government. She smiled when the students told her that Esperanto does not have irregular verbs, and Esperanto is written exactly as it is pronounced, and it has only 16 rules, and the rules have no exceptions.

She walked around in the room with her recorder, recording different students' comments. She wrote down the names of those she recorded. She looked at the children's books in Esperanto.

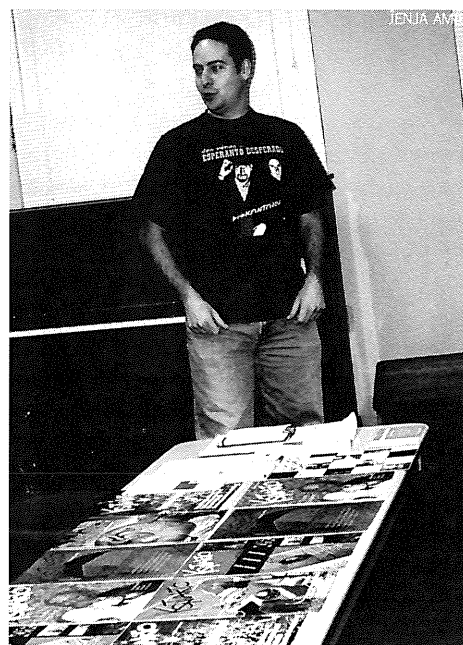
The students of the present class of Exploring Languages had already written out their thoughts about Esperanto. She asked if she could have the papers to read later, and possibly to quote in the article.

I told the reporter about an experience from the previous week: Phil Dorcas, the President of ELNA (Esperanto League for North America) and of AAIE (American Association of Teachers of Esperanto) was visiting Tahlequah. Saturday evening we went to the local Burger King. When we walked in, we heard a young man's voice say, "Saluton, sinjorino Magallon, kiel vi fartas?" (Hello Mrs. Magallon, how are you?). The young man working there was Sjon, an ex-student of mine. He studied Esperanto with me a couple of years ago. We chatted a bit. When he has time, he studies via lernu.net. I introduced Sjon and Mr. Dorcas to each other. They were both happy to hear Esperanto.

Judy Gibbs Robinson laughed, that here in Tahlequah, Oklahoma, some Saturday evening in Burger King, something like that could happen.

Close to the end of her visit, she asked the students, "Who would like to study more Esperanto? Who would like to progress in the language?" I thought, "Now was the moment of truth." As normal students of this age, when the students are in class, they often do not respond well to teaching. Of course, some students had responded to the reporter's questions, so maybe at least a few students would raise their hands. I was afraid of the response. But, what I saw was a sea of raised hands. My heart skipped a beat.

The article written by Judy Gibbs Robinson will appear soon in the newspaper *The Oklahoman*. But for me and for

Jacob Schwartz during the presentation of TEJO at the ELNA-convention in Austin, Texas

you who are reading this article, not only is it important that the article is being published in the newspaper, but that the students themselves give us courage to persist in the teaching of Esperanto.

The article (very positive) with the title "Tahlequah teacher tackles language of communication" by Judy Gibbs was published in the newspaper *The Oklahoman* the third of January, 2006.

TutKalifornia Esperanto-Konferenco

(TKEK) okazos de la 24-a ĝis la 26-a de marto, 2006, en Davis, Kalifornio en la Hallmark Inn. De vendredo vespere ĝis dimanĉo posttagmeze spertu kun ni varman etoson Esperantan. La programo enhavos ludojn, kantadon, deklamadon, recenzojn, prelegojn pri temoj teknikaj kaj neteknikaj, bankedon, aŭkcion, piknikon kaj ekskurson al vitejoj de la Universitato de Kalifornio. Aliĝkosto estas \$45 ĝis la 1-a de februaro, \$50 poste. Informo pri loĝado haveblas de la Hallmark Inn, 530-753-3600. Ĉambroj haveblos je speciala prezo de \$89 nokte, kiam vi mencias "Esperanto"-n. Petu pli da informo kaj aliĝilon de Henry Studer, 908 Villanova Dr, Davis, CA USA, hestuder@uc-davis.edu, 530-753-4906. <http://www.esperanto.org/esos/tkek/>

Jim Henry

Tri anoj de la Esperanto-Societo de Metropola Atlanto – Ĵenja Amis, Henri Spehar kaj Jim Henry – faris en novembro prezenton pri Esperanto al geografia klaso ĉe Peachtree Ridge High School en Suwanee, Georgio. (Temas pri “freshman AP Human Geography”, universitat-nivela kurso proponata al aparte inteligentaj kaj lernemaj lernejoj.)

Ni estis invititaj de certa lernejo, laŭ peto de la instruisto. La intereso al Esperanto elvokis artikolo pri Esperanto kaj nia loka grupo aperinta en la *Atlanta Journal-Constitution* pasintvintre kaj kiun legis la klaso.

Ni montris Esperanto-librojn kaj gazetojn kaj ĉefe respondis al demandoj de la lernejoj (kaj foje de la instruisto). Ni havis preleg-skemon, kiun ni unue eksekvis, sed plejparte simple respondis al

“Mi Amas Esperanton!”

la multaj bonaj demandoj kiujn la lernejoj proponis al ni. Ni komencis per demandoj al la lernejoj pri iliaj lingvaj kaj vojaĝaj spertoj, kaj kion ili jam scias pri Esperanto; post tio ni iomete parolis pri la lingva problemo, la kostoj de tradukado ktp., tiam pri Esperanto kaj ĝia kulturo.

Estis tre ĝuinda sperto kaj por ni kaj verŝajne por la lernejoj; ilia instruisto konigis nin poste al alia geografia-instruisto, kaj invitis nin reveni venontjare por paroli al pli

granda grupo (du klasoj kune). Fine ili prezentis kaj ni kunmanĝis kukon kun sukeraĵ-surskribo “Mi amas Esperanton”. Poste pluraj lernejoj ĉiĉeronis Henri-n kaj Ĵenja-n tra la gimnazio, ĉar ili antaŭe neniam vidis usonan gimnazion; mi (Jim) tiam revenis al la laborejo.

JENJA AMIS

ESMA-anoj en greka restoracio

Kiel Organizi Kongreson?

Parto II

Tio ĉi estas la dua parto de serio da artikoloj pri organizado de Esperanto-kongresoj, specife de landaj kongresoj de ELNA, sed ankaŭ de regionaj kongresoj. Ĝi baziĝas sur la kongresa manlibro de ELNA (la originalan gvidilon verkis Frank Helmuth, Cathy Schulze kaj Bill Harmon; Ellen Eddy reviziis ĝin. Jim Henry plu reviziis kaj multon aldonis), kiu troviĝas ĉe www.pobox.com/~jimhenry/esp/esma/planoj.htm.

Datoj kaj Daŭro

La kongreso (ĉi tie kaj poste sub “la kongreso” estas celata plejparte la “Landa Kongreso de ELNA – Red.”) ne konfliktu kun la Nordamerika Somera Kursaro (NASK), la Universala Kongreso (UK) de UEA aŭ la Internacia Junulara Kongreso (IJK). Se okazas Tutamerika Kongreso de Esperanto (TAKE) en tiu jaro, ĝi ne konfliktu ankaŭ kun ĝi. Se eblas, ĝi estu tuj antaŭ aŭ post iu alia kongreso, aŭ inter du, por ke homoj povu rekte vojaĝi de unu Esperanto-aranĝo al la alia. Tradicie la kongreso estis tuj antaŭ aŭ post NASK, do en julio. Sed post kiam NASK translokiĝis al Vermonto, ni ne plu povas scii ĝian daton sufiĉe frue por fari

lian precizan temp-aranĝon kaj ankaŭ anonci la kongreson tiel frue kiel ni volas fari. La kongreso prefere okazu post la fino de la lerneja jaro kaj antaŭ la komenco de la sekva (tamen tio multe varias de loko al loko). Lokaj kondiĉoj povas dikti ŝanĝojn de la datoj al alia periodo. En tre varma loko oni prefere aranĝu la kongreson pli frue: ekzemple, ni kongresis maje en Atlanto (2000) kaj Sallaga Urbo (2001).

La kongreso evitu la datojn de Pasko, Patrinoŝago, Patroŝago kaj Dankofesto, sed ĝi povas konvene esti en Sendependec-tago (4-a de julio) aŭ Memortago (lasta lundo de majo). Eblas ankaŭ Labortago (unua lundo de septembro), sed ni ankoraŭ ne uzis tiun daton. En la festotagaj semajnfinoj homoj ne devas uzi tiom da fleksaj feritagoj por veni; sed, aliflanke, povas esti konflikto kun aliaj gravaj aferoj kiuj ĉiam okazas en certaj festotagoj.

La kongreso kutime daŭras tri tagojn kaj iom pli: de ĵaŭdo vespere ĝis dimanĉo tagmeze, aŭ de vendredo vespere ĝis lundo tagmeze. La kongreso *fakte* komenciĝas per Interkona Vespero, sed *oficiale* ĝi komenciĝas per Solena Malfermo la sekvan matenon. Por ekzemplo ni diru ke la Interkona Vespero komenciĝas vendrede je la 19:00 kaj la Solena Malfermo okazas je

la 9:00 sabate. Tiam la tuttaga afer-kunsido de la ELNA-Estraro okazu de la 9:00 ĝis la 17:00 vendrede. La LKK demandu al la Estraro, ĉu ili volas ke tagmanĝo estu disponigita de la hotelo aŭ ĉu ili preferus iri al najbara restoracio. Se la unua, tio estu indikita en la hotelkontrakto.

La LKK povas laŭplaĉe plilongigi la kongreson per kurseto antaŭe aŭ ekskurso poste. Por daŭrigi la antaŭan ekzemplon, oni povas instrui kurseton ĵaŭdon kaj vendredon, kaj foriri por ekskurso baldaŭ post la Solena Fermo lunde, finante la ekskurson merkrede. Sed la ĉefa parto de la kongreso estu tri (aŭ eble kvar) tagoj por ne fortimigi homojn kiuj havas malmultajn feritagojn.

Ĝenerale la aranĝo vendredo-lundo pli taŭgas ol ĵaŭdo-dimanĉo; tiel la du plenaj tagoj de la kongreso estas semajnfinoj, kaj pli multe da samregionanoj povas partopreni sen uzi feritagojn. Sed apartaj kondiĉoj povas dikti la aranĝon ĵaŭdo-dimanĉo, ekzemple, en Kembriĝo en 2003, kiam NASK komenciĝis la lundon tuj post la kongreso.

Aprobo de la Estraro de ELNA

La Estraro de la Esperanto Ligo por Norda Ameriko findecidas pri la datoj kaj

loko de la jara kongreso. Tiu ĉi decido devus esti farita ne pli malfrue ol ok monatojn antaŭ la kongreso. (Ĝi ofte estas pli malfrua, sed tio kaŭzas problemojn por la Centra Oficejo [CO] – kaj por la LKK! – do ni faru pli frue se eblas.) La unua propono povas esti nur urbo kaj proksimuma dato. Tion la estraro verŝajne aprobas se la urbo ne estas sub milita leĝo kaj se la dato ne konflikta kun aliaj gravaj eventoj. Por oficiala propono kaj fina decido, devas esti buĝeto, do konkreta kongresejo, precizaj datoj kaj provizora hotel-kontrakto.

Tiu decido prefere estu farita plenan jaron antaŭe (aŭ eĉ pli), por ke oni maksimume reklamu la kongreson jam dum la antaŭa jarkongreso. Do, la buĝeton kaj proponan hotelkontrakton oni prefere donu al la Estraro dum aŭ antaŭ ilia tagkunsido en la antaŭjara kongreso; ili aprobas ilin, se ĉio bonas, kaj faksos la akcepton al la koncerna hotelo aŭ universitato. Tio estas idealo malofte atingita. Tamen, se LKK jam laboras pri trovo de kongresejo (aŭ eĉ jam trovis tion kaj nun negocas la kontrakton), ili reklamu iliajn planojn dum la antaŭa jarkongreso, eĉ sen estrara aprobo, sed ili klare diru ke estas ankoraŭ propono ne aprobata.

Financoj

Post aprobo de la kongresloko flanke de ELNA, la Loka Kongresa Komitato (LKK) sendas al la Centra Oficejo buĝeton kun sufiĉe ĝusta kalkulado de ĉiuj kostoj, kune kun detaloj de la planado. El tiu ĉi antaŭkalkulo ELNA determinos la kongres-kotizojn por la aliĝilo. La aliĝilo* estas kutime sendata al membroj kun la ELNA-organo *Esperanto USA*, ne pli malfrue ol la novembra-decembra numero, aŭ kun la membro-realiĝilo kaj abonilo. La CO faru, se haveblas mono, duan dissendadon en marto de la kongresjaro. La Centra Oficejo kaj la Kasisto starigos specialan konton por la kongreskotizoj kaj prizorgos ĉiujn financajn aferojn rilate la kongreson. La kongreskotizoj estu je nivelo el kiu estu neniom da malprofito por ELNA. Estas grave ke la raporto de la LKK rilate la kostojn estu kiel eble plej preciza. Se estos profito, la loka grupo ricevos 10% de ĝi.

La kostojn oni dividu en du partojn:

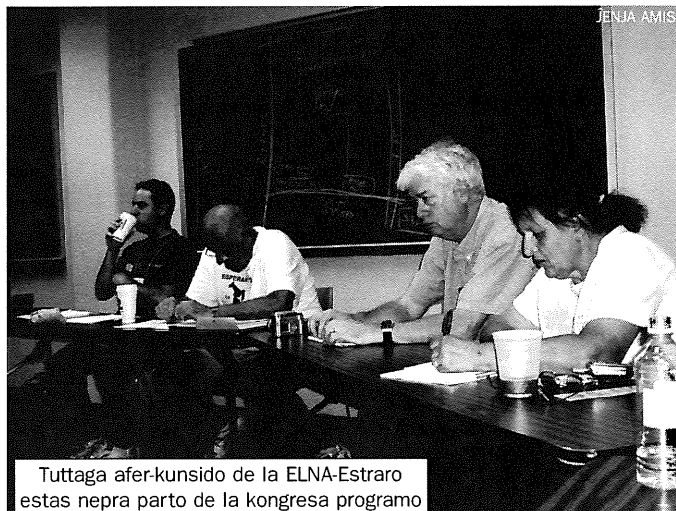
- 1) fiksaj kostoj kiuj estos samaj kiom ajn da homoj aliĝos kaj ĉeestos
- 2) po-kongresanaj kostoj kiuj varias laŭ la nombro de aliĝantoj kaj ĉeestantoj

La buĝeto indiku tiujn partojn bone. La

sumaj elspezoj kaj enspezoj, do, dependos de la nombro de kongresanoj, kaj tion oni taksu sufiĉe konservative (eble laŭ la plej malalta nombro de kongresanoj kiujn havis lastatempa kongreso de ELNA en via landoparto). La buĝeto estu farita tiel ke ELNA ne malprofitu eĉ se malmulte da kongresanoj venos. Tamen, se pli da kongresanoj fakte aliĝos, kaj jam estas klare ke la kongreso ne malprofitos kaj eĉ profitos, tiam la LKK povas proponi al la estraro aliajn elspezojn por plibonigi la servojn (ekz., pli altkvalitaj sakoj, nomŝildoj; pli ofta kafoservo ktp). La buĝeto enhavu sekcion de *eventualaj kostoj*, kiujn oni ne elspezu ĝis kiam la nombro de pagintaj aliĝintoj jam superos certan nombron, pli altan ol la baza nombro, je kiu la kongreso havos financan ekvilibron rilate la neeviteblajn fiksjajn kostojn.

La kostoj kiujn la LKK devas inkluzivi en sia raporto inkluzivas la jenajn:

- La prezo de la kongresejo, inkluzive de kunvenĉambroj, ĉambro por babilejo, ĉambro por la libroservo*
- kosto de dormĉambroj kaj eventualaj rabatoj aŭ malpliigo de la prezoj (la kongresanoj pagu siajn proprajn ĉambrokostojn, sed oni pagas el la kongresa buĝeto por la hotelĉambro(j) de la dungito(j) de ELNA kaj eventuale honorgasto.)
- mezmatenaj kaj mez-posttagmezaj manĝetoj kaj trinkaĵoj
- tagmaĝo por la Estraro dum ilia tuttaga kunsido
- manĝetoj kaj trinkaĵoj por la Interkona Vespero
- honorario por gastparolantoj aŭ muzikistoj
- eventualaj vojaĝkostoj kaj loĝkostoj por honorgasto
- kosto de distraĵoj* kaj de la Bankedo, inkluzive imposton kaj trinkmonon
- presado de la kongreslibreto, afiŝoj, nomŝildoj ktp. kaj aĉeto aŭ faro de sakoj – ĉio kion oni planas disdoni al ĉiuj kongresanoj. Notu ke vi eble povas havi sakojn kaj aliajn aĵojn senpage de iu turistinforma instanco. Ni en Atlanto inkluzivis en la kongresan kotizon semajnfinan turistikar-

Tuttaga afer-kunsido de la ELNA-Estraro estas nepra parto de la kongresa programo

ton por nia urbara trajn- kaj bus-sistemo – luado de elektronikaj ekipaĵoj (ekz., vidbendludilo kaj televidilo ktp.) por programeroj

– vojaĝkostoj (ekz., luo de aŭtobuseto[j]) por ekskurso dum la kongreso mem

– telefonvokoj – oni ĉefe traktas aferojn per retpoŝto, sed proksime al la kongreso la LKK-anoj verŝajne devos foje telefoni al la CO, certaj estraranoj kaj eventuale honorgastoj por finaranĝi aferojn.

Ĉiaj aliaj kostoj rilate la kongreson estu antaŭviditaj kaj detaligitaj al ELNA kiel eble plej frue. Ŝanĝoj en la kostoj devas esti tuj raportitaj kaj al ELNA, kaj al la Komisiito de Kongresoj.

ELNA determinas kostojn rilate al la laboroj de la CO, preskostoj por dissendaĵoj, poŝtkostoj (por almenaŭ du, eble tri dissendaĵoj), vojaĝaj kaj loĝejaj kostoj por la Direktoro, sendokostoj por la libroj ktp. por la libroservo, asekuro kaj ankaŭ iu sumo por eventualaj aliaj kostoj. (Asekuro povas esti provizita pere de la kongresejo aŭ pere de ELNA; ni kontrolu ĉiujare kiu el tiuj ebloj kostas malpli.)

Plej multajn kostojn ELNA pagas rekte – al la hotelo, UPS ktp. Aliajn kostojn (presado/fotokopiado de la kongresa libreto, horaro ktp.) membroj de la LKK pagas surloke el la propra poŝto kaj poste donas elspez-raporton kun kvitancoj al ELNA por la repago. Aŭ vi povas, se vi volas, fari el tio donacon al ELNA; sed ankaŭ tiukaze donu la kvitancojn al ELNA, por ke vi povu pruvi la donacon al la IRS.

* Ligiloj al ĉiuj paĝoj, ekzemplaj leteroj ktp. indikitaj per steleto (*) troviĝas ĉe la originala paĝo <http://www.pobox.com/~jimhenry/esp/esma/planoj.htm>

Teamo Esperanto por Projekto Gutenberg

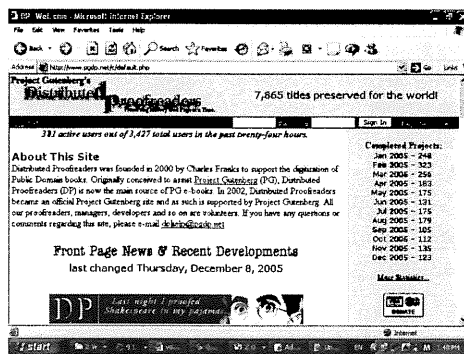
Robert L. Read

Dum la pasintaj monatoj Teamo Esperanto, kadre de la projekto “Distribuitaj Provlegistoj de Projekto Gutenberg”* – grupo de 16 personoj, kun la helpo de aliaj homoj, ne-Esperantistoj, laboras por meti Esperantan literaturon sur la paĝojn de Projekto Gutenberg (PG) <http://www.gutenberg.org/>. Ni skanis, literlegis kaj provlegis iom da altkvalitaj libroj.

La Falo de Uŝero-Domo (The Fall of the House of Usher) estas tute finita kaj nur atendas la aprobon pri la tekstformo kaj eldono ĉe PG.

Mia Kontrabandulo (My Contraband) de Louisa May Alcott nun estas preta por kontrolado.

Tri Noveloj (Three Stories) de Mark Twain estas kontrolebla en la dua vico de tiuj kiuj jam kontrolis 300 paĝojn. Tiuj tri

libroj estas tradukitaj el la angla fare de Edwin Grobe.

William Patterson investis en eĉ pli bona literlega softvaro kaj sindone faris preskaŭ la tutan skanadon por ni – dankon! Li ankaŭ kondukis *Alicon en Mirlando* tra la sistemo, kaj nun ĝi atendas la finan aprobon.

Ni “kandidatigis” ankaŭ aliajn librojn kiuj baldaŭ estos prilaboreblaj. Ni havas multajn ceterajn librojn de Edwin Grobe.

Krome, ni petis la permeson (kaj esperas baldaŭ ricevi ĝin) de la Esperanto-Asocio de Britio por enmeti en PG la lernolibron *The International Auxiliary Language Esperanto* verkita de George Cox.

Fine, la juvelo de populara angla literaturo, *Tarzan of the Apes*, estas jam tradukita kaj senpage enretigita fare de Don Harlow (<http://donh.best.vwh.net/Esperanto/Literaturo/Tarzan/>), sed ni petos aprobon de PG por ke ni povu ĉiam daŭrigi ĝian kontroladon.

Se vi deziras helpi nin kreskigi la kvanton da senpage havebla literaturo en Esperanto, bv. aliĝi al ni ĉe “Team Esperanto” aŭ kontaktu Robert L. Read read@robertlread.net.

* angle: Team Esperanto for Project Gutenberg, at Project Gutenberg’s Distributed Proofreaders, <http://www.pgdp.net/c/stats/teams/tdetail.php?tid=74>

Team Esperanto for Project Gutenberg

Robert L. Read

During the last few months, Team Esperanto for Project Gutenberg at Project Gutenberg’s Distributed Proofreaders (<http://www.pgdp.net/c/stats/teams/tdetail.php?tid=74>) – a group of 16 persons with help from other non-Esperantists has worked to put Esperanto literature into Project Gutenberg (PG) <http://www.gutenberg.org/>. We have scanned, OCR*ed and proofread some high-quality books.

La Falo de Uŝero-Domo (The Fall of the House of Usher) is completely finished and now awaits final approval of the format and publication at PG.

Mia Kontrabandulo (My Contraband) by

Louisa May Alcott) is now ready for proofing.

Tri Noveloj (Three Stories) by Mark Twain) may be proofed in the “P2” round by those who have proofed 300 pages in P1. Those three books are translations by Edwin Grobe.

William Patterson has invested in even better OCR-software, and has been kind enough to do almost all of the scanning so far – thanks!

He has also shepherded *Alice in Wonderland* through the system, and it has also entered the final approval stage.

Finally, a jewel of popular English literature, *Tarzan of the Apes* is already translated and been made freely readable by

Don Harlow: <http://donh.best.vwh.net/Esperanto/Literaturo/Tarzan/>, but we will also seek approval to place it into Project Gutenberg so that it will be eternal and to complete the proofreading of it in a distributed manner.

If you would like to help us grow the body of freely available Esperanto literature, please join “Team Esperanto” or contact Robert L. Read read@robertlread.net. It is not necessary to know Esperanto to help with proofreading.

* OCR – Optical Character Recognition

“Common Language would benefit us all”

The article with this title was published on October 28, 2005, in *The Arizona Republic* daily newspaper, rubric “My Turn”, by Estelle Rouse, from Gold Canyon, Arizona.

In the first half of the article the author meditates on how more efficient it would be for the United Nations to carry out its many obligations in one single language

for all represented nations instead of the need to have simultaneous translations. In the second half the author mentions some facts about the history of Esperanto, L.L. Zamenhof, public introduction of Esperanto, and the fact that Esperanto is the most widely known and practiced of all “artificial” languages, accepted and used in more than 100 countries for more than 100 years.

Common language would benefit us all

What would it be like if each young child on Planet Earth would be taught an international language besides the native tongue? Linguistically inclined persons would still be free to study languages of interest, from Aramaic to Zulu, with the added advantage of an easy means of communication for international business, travel and fun.

Oct. 24 was United Nations Day. It was so designated by

ESTELLE ROUSE

ticed together his invention. He called it Esperanto. The imaginative boy was Ludwig Zamenhof (1859-1917). Later his father destroyed the boy's notes, making it necessary for young Zamenhof to reconstruct his secret

Dunglish in the Classroom

Job ten Bosch

Churchill once commented that “spring is in the air” while standing on the balcony next to Gerbrandy. The Dutch prime minister in wartime responded calmly: “Why should I?”

Language has been the biggest obstacle in doing business abroad since Babel. As the faculty is introducing more and more English in the Dutch BA program, IBA students often complain about the strange English some faculty members use in their teachings. It's time to have closer look at the mishaps of the “ooh-so-proud-Dutchmen”. A brief overview of some famous mixtures of English and Dutch, commonly referred to as *Dunglish*.

The Dutch are rightly proud of their language skills as they learn the basics of at least four languages at secondary school. Unfortunately, this often results in arrogance. Many Dutch politicians have refused translating services, preferring to speak in English themselves, resulting in amusing mishaps. Joop den Uyl, former prime minister of Holland, introduced our country as “a nation of undertakers”. The former Dutch ambassador Dries van Agt supposedly once said that he “can stand his little man”. But the best mistake was made by Frits Bolkestein who at the discussion on expenditures of the European policymakers, continuously kept referring to “golden showers” (Note: if you don't know what this means, don't Google it with your company's spyware still on.)

A Dutch contractor once presented itself on the British market by publishing a leaflet that stated: “We can handle all your erections”. However, linguistic mistakes aren't limited to Dutch companies. Toyota once miserably failed to launch a new car on the French market. Perhaps not a big surprise when the name of the car – MR2

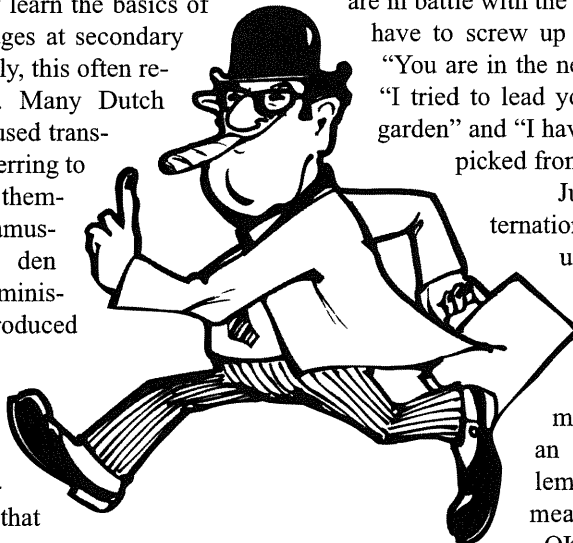
– is pronounced “merde” in French. The bosses of General Motors in Canada were forced to think of a new name for the Buick “LaCrosse”, when they learned that “LaCrosse” means masturbation in the French part of Quebec. GM's Vauxhall “Nova” also had some problems at its introduction, as “no va” means “no go” in Spanish. The car is now better known as the Opel Corsa.

Dutch teachers at RSM Erasmus University are notorious for their wrong pronunciation of the word “idea”. Luckily for them, these teachers are not alone. The VSSD, the student union of TU Delft, has introduced an award for the funniest Dutch-English combinations used by its professors. Some of the most interesting entries over the past years? “Don't let the cheese eat off your bread”, “The results are in battle with the theory”, “You have to screw up the number”, “You are in the neighborhood”, “I tried to lead you around the garden” and “I have an equation picked from the sky”.

Just to help international students to understand these Dutchmen: “I am very good bye... doesn't mean they have an attitude problem, but simply means they are OK with it”. If someone responds to you by saying “that can”, please, don't start looking

for a can. He or she probably means “that's possible”, “sure” or “of course”. “Thank you for your reaction” isn't a reflective comment on how you handled the situation, but merely “thank you for your reply” statement. Furthermore, when a host at a congress begins his presentation with “I hate you all very welcome”, he isn't telling you that he likes to hate you. At least... not in public.

Reprinted from the *Interface* (Holland), October 2005.

Joop den Uyl, former prime minister of Holland, introduced our country as “a nation of undertakers”.

Celebrate Peace Day at NOREK!

The Seattle Esperanto Society will celebrate its centennial during the third week of September, and will host NOREK (Nord-Okcidenta Regiona Esperanto-Konferenco) in Seattle on September 22-24, 2006.

September 21 is the United Nations' official "International Day of Peace" (www.worldpeace.org/peaceday.html), and we are planning to erect a Peace Pole (or Poles), in concert (we hope) with Esperantists in our sister cities around the world. We may postpone the Peace Pole installation for a day so that it can be part of the inauguration of NOREK. (Or maybe this NOREK will start a day earlier than is customary...) If there is sufficient interest, we may also hold a “Pilgrimage to East sound” earlier in the week, to pay a group visit to David Richardson and to experience the beautiful island where Richard Geoghegan (the first English-speaking Esperantist in the world, translator of Zamenhof's “Unua Libro”, and a co-founder of SES!) spent part of his sojourn in “praNOREKio”—an untranslatable term meaning roughly “protoEcotopia” or “eoCascadia”. For more information please contact Leland Ross (lilandbr@scn.org) or wait for information to appear at www.seattlesesperanto.org. If you'd like to volunteer to help or to contribute to the program, please write ASAP!

Haruo Ross

Esperanto in the news

From Associated Press; published in the *Santa Barbara News Press* 30 October 2005

“Danish fairy tale writer Hans Christian Andersen, whose work has been translated into 91 languages, is Denmark's not translated author, according to the Royal Library... The statistics were presented with a temporary exhibition at the Copenhagen library marking the bicentennial of Mr. Andersen's birth....The exhibition at the Royal Library, which runs to December 30, displays Mr. Andersen's work in Esperanto, French, Welsh, Afrikaans, Basque and English, among others...”

Doroteo Holland

“You’ll find in this book everything which makes an Esperanto-speaker a true Esperantist”

Vojaĝo en Esperanto-lando. Boris Kolker. Rotterdam: UEA, 2005. 280 p. 240x150. ISBN 929017088-3. \$26.70. Available for purchase from the ELNA Book Service (www.esperanto-usa.org).

Yevgeniya (Ĵenja) Amis

We Esperantists are proud of our literature – and we have every reason to be. We have original and translated literature of all genres, all kinds of dictionaries and grammar books, books for beginners... But there used to be a gap in that: we didn’t have books for advanced Esperanto-students. To be more precise, we did have some (like *Paŝoj al Plena Posedo* by William Auld) – but even after reading them, the new Esperantists often got lost in the Esperanto community, full of subtleties, names, facts, hints and the whole bunch of abbreviations, all unknown to beginners... It takes a long time to get (from Esperanto books, magazines, teachers) all the information they need to be well-educated Esperantists, aware of the basic facts and some less known information on Esperanto and its history.

It used to be that way... until the publication of *Vojaĝo en Esperanto-lando* by Boris Kolker. The book was such a success that it became an Esperanto-bestseller, and in 2005 Universal Esperanto Association (UEA) published the *third* edition of this unique book (the first edition was pub-

lished in Moscow in 1992, the second edition was published by UEA in 2002 and was sold out within less than two years).

The changes between the 2nd and the 3rd editions are not crucial: the overall style, liked by Esperantists so much, is preserved: there is the same colorful cover, the same beautiful illustrations by Francisco Veuthey – even the number of pages is the same! So, what’s new? First of all, the format: it’s bigger (though, the price is the same as for the second edition), so, the text is easier to read. The illustrations and photos look better in the bigger version and have more contrast, some photos and pictures have been updated and there are some new illustrations. Also, the book becomes almost 1/3 times thinner and lighter due to the use of thinner paper – but the quality didn’t suffer from that switch at all.

The Esperanto-world doesn’t stay in one place – new books come out, web-sites change their address, some eminent people pass away... All the changes that occurred in *Esperanto-lando* from 2002 to 2005 have their place in the book – all the texts and explanations have been updated and corrected: there is mention of the newest books (like *Sed homoj kun homoj* by Z. Sikosek), newest facts, e.g., about the internet and the internet-sites about Esperanto. Also, there are some new texts (like the charming song *En nia mondo – Valso por vojaĝantoj* written especially for the book, excerpt from *Neniu ajn papilio* by Trevor Steele, information about planned languages, explanations about neologisms and non-official words and affixes in Esperanto). But the most significant change for many Esperantists is the index of names which greatly facilitates the use of the book.

But what made it a bestseller in *Esperanto-lando*? The answer is, probably, hidden in the name of the book: “Perfektiga kurso de Esperanto kaj Gvidlibro pri la Esperanta kulturo” – “Advanced Course of Esperanto and Guidebook to Esperanto Culture”. The

book is *not only a textbook* for those who have finished an elementary course and need reading practice and not too difficult texts: it is a small, but very informative, *encyclopedia* about Esperanto, which is certainly more than just a language. The readers will find answers to many questions about the history and culture of Esperanto, the facts about milestones of Esperanto history – the life and philosophy of Zamenhof, pioneers of the Esperanto-movement, Esperanto organizations and the most important events. They will become familiar with Esperanto museums, radio, magazines and speeches of the most eminent Esperantists. Also, they’ll find “translations” of all the important abbreviations used by Esperantists – in a word, you’ll find in this book everything which makes an Esperanto-speaker a true Esperantist.

In addition to the texts about Esperanto and Esperantists, you’ll find also the fragments of some famous pieces of Esperanto literature (both prose and poetry, from classics to contemporary) and texts on different interesting topics – e.g., about popular science, stylistic – or even love traps! There are also a lot of texts about different countries, which personally I enjoyed very much. Most of the texts are written originally in Esperanto, some of them exclusively for the book, others reprinted from Esperanto magazines, and a few texts translated from non-Esperanto sources. All the texts progress from simple to quite difficult. At the end of each section there are questions for self-examination.

Apart from the direct knowledge, the book helps to develop personal skills: you’ll find there different exercises not only on language usage but also on reasoning and developing good literary taste (e.g., to write essays on different topics). Some of the exercises are serious (for example, to explain or write sentences with paronyms – words that sound similar but mean different things, or to combine parts of Esperanto proverbs etc.), some – humorous (for example, to create an artificial language and write a love letter in it).

Last – but not least! – is the very distinctive style of the book: it is written in the name of an Esperanto Club leader. Every lesson is a meeting in the virtual club “Esperanto-lando”, with many “guests” and activities, plans for the future, holidays – unlimited inspiration how to organize activities in your local group! Some

critics say the picture of Esperanto activities in the book is too “idealistic” – well, maybe, but we all can aspire to an ideal Esperanto club and adopt some of the “activities” of “Esperanto-lando”!

I recommend the book to everybody who still doesn't have it: from brand new beginners to the most experienced

Esperantists, to use it for their Esperanto lessons and maybe even to learn something they don't know about Esperanto. The only one thing I would like to see in future editions (and, I'm sure, there will be!) is to add also an index of terms and glossary of abbreviations.

New from the Book Service

AFIŜO FLORENCO. For wall mount: beautiful poster advertising the 91st World Esperanto Congress in Florence, Italy, showing example of Florentine architecture against blue sky. 2005. 950x700 (approx). Italy.

AFI004 \$6.90

CAN ANYTHING BE DONE ABOUT THE “GLOTTOPHAGY” OF ENGLISH? *Andrea CHITI-BATELLI.* A scholarly reprint from *Language Problems & Language Planning* about the danger to other European languages posed by the unbridled use of English. Extensive bibliography. 2003. 19p. 230x150. Paper. The Netherlands. E-ISSN 15699889.

CAN001 \$4.30

ĈI TIE LOĜAS MIĈJO. *Mihail POVORIN.* 24 songs by various Russian Esperantists, vocals and guitar accompaniment by Mihail Povorin. N.d. CD. Running time: 79'34”.

CIT001 \$8.10

ESPERANTOLOGIO / ESPERANTO STUDIES 3. *Christer KISELMAN (ed.)* Contains three articles, two in Esperanto (about parent-language influence on learning and Esperanto and about Esperantological activity in Germany), one in German (about the old Nuremberg World Language Club), and one review in Esperanto (about the early Esperantological magazine *Lingva Kritiko*). 2005. 68p. 205x145. Paper. Czech Republic. ISBN 8085853833.

ESP051 \$11.30

GERDA MALAPERIS! *Claude PIRON et al.* A reading of Claude Piron's popular didactic novella *Gerda malaperis!* Parts read by Lucas Yassumura, Emilio Cid,

Simone Schumacher Cid, Leandro Aristeu, Ana Mikami and Petola. If you are studying Esperanto using this novella, and have a CD player, you should consider getting this kit as accompaniment! N.d. 2 CDs. Running time: 71'36”+20'11”.

GER006 \$15.10

IKU – INTERNACIA KONGRESA UNIVERSITATO. *Amri WANDEL (ed.)* Large-format, spiral-bound collection of papers presented at the Vilnius World Esperanto Congress in 2005. Besides papers on Esperanto and linguistics, there are also presentations on the Milky Way, ice age human activity in the Baltic, the development of modern mathematical physics, and vampires. 2005. 113p. 300x210. Paper. The Netherlands.

IKU003 \$11.30

INSTRUKCIARO POR KURSGVINDANTOJ UZANTAJ LA ZAGREBAN METODON. *Zlatko TIŠLAR.* Includes descriptions of types of courses for which the Zagreb Method can be used, international express courses, types of evaluation, sample exercises, and two short readings by Claude Piron. 1989. 56p. 200x140. Paper. Yugoslavia. NOTE: ONE COPY REMAINING, DISCONTINUED.

ZAG001 \$6.60

KIAM BESTOJ PAROLIS 2. *Katelina HALO & Anna LÖWENSTEIN (ed.)*. Seven very short animal tales and one long novelette (“Gasuku la aventurmuldo”), all from the traditional Africa, written by Gbeglo Koffi, Oluwabunwe Osho-Davies and Nkwirikiye Michel. 2005. 43p. 210x145. Paper. Great Britain.

KIA005 \$4.30

KOMUNE. *Ralph GLOMP.* Five more four-minute songs primarily by Ralph Glomp, Jürgen Wulff and Marcus Pengel. Includes page with lyrics. 2005. CD. Running time: 19'29”.

KOM007 \$11.10

LINGVA DIVERSECO. *Martin HAASE.* A lecture by Dr. Martin Haase, Herzberg, Germany, November 3, 2001, in which Dr. Haase analyzes various languages and raises the question of whether Esperanto may not be as easy as many people think. 2005. CD. Running time: 39'54”.

LIN020 \$13.30

LITOVAJ POPOLKANTOJ. 23 Lithuanian folk songs, in Lithuanian and Esperanto, with melody notes. Includes also a discussion of Lithuanian folk music, two short Lithuanian fairy tales, and a set of Lithuanian proverbs. Colorfully illustrated outer and inner covers. 2005. 32p. 150x210. Paper. Lithuania.

LIT005 \$5.40

LONDONO KANTAS. *Londona Esperanto-Ĥoro.* Twenty songs, many of them popular in Esperanto clubs throughout the world, sung by members of the London Esperanto Club. 1983. CD. Running time: 51'14”.

LON005 \$4.80

LUPINO KAJ ALIAJ RAKONTOJ, LA. *Saki (H. H. MUNRO).* Trans. Edmund Grimley Evans. Twenty stories by this early 20th century master of the short story, characterized by witty humor, elegant style, acerbic satire and, not rarely, a touch of cruelty. 2005. 152p. 200x130. Paper. England. ISBN 0902756249.

LUP003 \$17.90

MANLIBRO PRI INSTRUADO DE ESPERANTO. *Katalin KOVÁTS (ed.)*. A handbook on the teaching of Esperanto. Though various parts were written by different experts, the material is systematically organized, covering general didactics, teaching methods, available materials, teacher preparation, exercises, evaluations, etc. 2005 (2nd ed). 150p. 205x145. Paper. The Netherlands. ISBN 8096904264.
MAN007 \$13.50

MUMMY, WHY CAN'T WE ALL SPEAK THE SAME LANGUAGE? *Nicole ELSE*. A series of 15 one-page presentations, aimed primarily at children but instructive also for adults, about languages in general, the language problem, and Esperanto as its solution. Each presentation is followed by a brief multiple-choice quiz to check comprehension. 2005. 38p. 300x210. Paper. Australia. ISBN 095866515X.
MUM001 \$8.50

PLANEDO DE LA SENFELAJ SIMIOJ, LA. *Thierry SALOMON*. Five short stories sometimes about science-fiction, sometimes about Esperanto, sometimes both. 2005. 28p. 210x150. Paper. Hungary. ISBN 9632182138.
PLA004 \$4.30

SINJORINO BRAKNELO SINJORIĜAS. *Edwin GROBE*. A humorous short story from the memoirs of American Esperanto author and publisher Edwin Grobe. 1997. 14p. 210x150. Paper. USA.
SIN004 \$3.10

SUFEROJ DE LA JUNA WERTHER, LA. *Johann Wolfgang von GOETHE*. Trans. Reinhard Haupenthal. Goethe's famous romantic novel about a young man hopelessly in love, here translated in somewhat experimental language (glossary of less accessible terms included). Series "Oriento-Okcidento" #19. NOTE: ONLY ONE REMAINING, DISCONTINUED. 1984. 92p. 215x155. Bound. Germany. ISBN 3923228996.
SUF001 \$38.00

SUNRADIO. *La Rolls*. Ten rock pieces, vocals in Esperanto, with an African nuance, with Dennis Rock Tamba, Jorge

Jimenez and Marcus Nachtigall. 2004. CD. Running time: 42'44". Germany.
SUR004 \$21.80

SUR INSULO MALPROKSIMA. *Jo van HEMERT-REMMERS*. A tale of life in a Japanese prison camp on an Indonesian island. NOTE: pages uncut. THREE COPIES REMAINING, DISCONTINUED. 1957. 78p. 215x150. Paper. Denmark.
SVE001 \$1.30

SUR LA VIVOVOJO. *Aleksandro LOGVIN*. A collection of the poetry by a Soviet-era Ukrainian Esperanto poet who remained faithful to the language and wrote poetry in it during twenty-five years in which he saw "neither one word nor one magazine in Esperanto". Series "Beletraj Kajeroj" #24. Note: pages uncut, glue on spine somewhat dried and brittle with age. 1964. 115p. 190x120. Paper. Spain.
SUF001 \$3.00

SVEDA NOVELARO. *Ferenc SZILÁGYI (ed. & trans.)*. 20 short stories by 16 authors all of whom arose through the Swedish labor movement. Includes several Nobel Laureates (also represented in Sten Johansson's *Nobela novelaro*, which see). 1985 (2nd ed.). 235p. 190x130. Paper. France.
SUR001 \$9.60

SYMPOSIUM ON COMMUNICATION ACROSS CULTURAL BOUNDARIES / SIMPOZIO PRI INTERKULTURA KOMUNIKADO. *Christer KISELMAN (ed.)*. A selection of papers presented at a two-day symposium held at Göteborg University in Sweden, in 2003. Contains ten papers, eight of them in Esperanto, one in English, one in French. 2005. 157p. 205x145. Paper. Czech Republic. ISBN 8085853825.
SIM004 \$22.60

ŜTONA GASTO, LA. *Michel Duc GO-NINAZ*. A miniature tragedy in four scenes, from the life of Don Juan, based on a presentation by Pushkin. 1989. 24p. 210x140. Paper. France.
STO005 \$1.00

TAGLIBRO DE MIA FRATO. *Chava PRESSBURGER*. Trans. Vlastimil Novobilsky & Vera Novobilska. Compiled by the author from the diary of her brother Petr Ginz, a teenage Czech-Jewish Esperantist, in the year before his transportation to the death-camp at Terezin. Includes many color plates, mostly Petr's artwork, including one of the pencil drawing of the earth seen over imagined lunar mountains, a copy of which was aboard the ill-fated shuttle *Columbia*, as well as photos of two pages from his manuscript of an attempt at an Esperanto-Czech dictionary. 2005. 136p + 22p of photos and color plates. 200x140. Paper. Czech Republic. ISBN 8085853795.
TAG002 \$36.20

TARZANO DE LA SIMIEGOJ. *Edgar Rice BURROUGHS*. Trans. Edwin Grobe. The first four chapters of the famous story about the English lordling raised in Africa by anthropoid great apes. 2004. 28p. 215x180. Paper. USA.
TAR003 \$4.80

TEACHME! ESPERANTO. *LinguaShop*. Computer Esperanto course. 2004. CD-ROM. Canada.
TEA001 \$14.00

TESTAMENTE. *Edwin de KOCK*. The complete poetic works of the famous South African (now American) Esperanto poet, here collected on a single disk along with some works not previously collected. 2005. CD-ROM. USA.
TES002 \$10.00

TILLA. *Spomenka ŠTIMEC*. A biographical novel about the German actress Tilla Durieux, who spent many years in exile in Zagreb during the Nazi era. 2002. 179p. 210x150. Paper. Italy. ISBN 8870360717.
TIL001 \$27.70

TRA LA MONDO PER BICIKLO KAJ ESPERANTO. *Lucien A. PERAIRE*. Recounting a journey through Eurasia in the late 1920s and early 1930s. 1990. 106p. 205x140. Paper. France.
TRA011 \$4.80

- TRI HOMOJ EN BOATO.** *Jerome K. JEROME.* Trans. G. BADASH. Three young English gentlemen decide to go for a relaxing boat ride on a river, but go through a variety of adventures spiced with very British humor in this classic story of upperclass life on the Thames. Written in the late 19th century. NOTE: TWO COPIES REMAINING, DISCONTINUED. (We still have many copies of the paperback edition.) 1935. 256p. 190x145. Bound. Hungary. **TRI020** \$8.00
- 3 SATIROJ.** *Radoje DOMANOVIĆ, Fran MILČINSKI & Branko ĆOPIĆ.* Trans. various. Three short satires from Yugoslavia of the 1950s. NOTE: FOUR COPIES REMAINING, DISCONTINUED. 1957. 40p. 195x155. Paper. Yugoslavia. **TRI003** \$0.50
- TRIA MONDMILITO, LA.** *Wladyslaw BIERNACKI.* Trans. Manuel Halvelik. A scenario for World War III as foreseen (before the fall of the USSR) by a Polish prophet. NOTE: ONE COPY REMAINING, DISCONTINUED. 1988. 68p. 210x140. Paper. Belgium. ISBN 9071205223. **TRI005** \$7.00
- TURMENTEGO DE LA MEMMORTIGINTOJ, LA.** *Almerindo Martins de CASTRO.* Trans. Benedicto Silva. A compilation of descriptions of the indescribable sufferings of those who take their own lives. 1970. 158p. 185x135. Paper. Brazil. **TUR006** \$2.00
- UKRAINAJ KANTOJ EN ESPERANTO.** *Mikaelo LINECKIJ et al.* 20 mostly traditional Ukrainian folk songs, sung in Esperanto. An included booklet includes texts not only in Esperanto but in Ukrainian (Cyrillic letters) and Ukrainian (Latin letters). CD. Running time: 49'19". **UKR001** \$23.00
- UNUMANE.** *Johan Hammond ROSBACH.* A novel about a group of people who, faced with individual handicaps, succeed in overcoming them. 1991. 126p. 210x145. Paper. Norway. ISBN 8290006098. **UNU001** \$21.20
- URBORANDA NOKTO.** *Attila JÓSZEF.* A collection of the poetry of the 20th century poet who was the last of the five great poets who make up the "spine" of Hungarian literature. NOTE: ONE COPY REMAINING, DISCONTINUED. 1986. 141p. 200x145. Paper. Hungary. ISBN 9635711697. **URB002** \$8.90
- VAGANTE TRA LA MONDO MALTRANKVILA.** *Nadija HORDIJENKO-ANDRIANOVA.* An uncompromising autobiography, in verse, of an uncompromising believer in mankind. NOTE: ONE COPY REMAINING, DISCONTINUED. 1987. 102p. 195x140. Paper. Hungary. ISBN 9635711824. **VAG004** \$10.30
- VENDREDA KLUBO, LA.** *Johannes DIETTERLE (ed.).* A set of eleven articles about Esperanto, the international language question, and other topics, collected shortly after the first world war in honor of Dr. Albert Steche, at that time President of the German Esperanto Association. 1921. 115p. 225x150. Paper. Germany. **VEN001** \$5.90
- VERKOJ DE MIYAMOTO MASAO – VOL. 3.** *MIYAMOTO Masao.* A collection of Miyamoto's literary works – poems, short stories and plays, translated from Japanese and originally written by Miyamoto – not previously collected in book form. Includes e.g. Akutagawa's short story "The Rashomon Gate", Yosano Akiko's collection "Modern Tankas" and Miyamoto's own poem "Okinawa in 1945". 1993. 288p. 210x150. Paper. Japan. **VER012** \$23.60
- VIA AMIKO DINOSAŬRO/LIBRO DE LEONO.** *Jeronimas LAUCIUS.* The adventures of dinosaurs seeking friends on the earth, illustrated in black and white by Juratė Leikaitė. And flip the book over and find a story telling how, if you succeed, you too may become a lion king, illustrated in color by Rima Stasiunaitė. 2003. 16+8p. 285x205. Paper. Lithuania. ISBN 9955454695. **VIA001** \$11.10
- VIBRAJ MOMENTOJ.** *Johan Hammond ROSBACH.* A series of 12 short sketches by the author, followed by 58 pages of study material covering the meanings of various words included in each sketch. Illustrated by Helge B. Skanlund. 1981. 83p. 285x205. Paper. Norway. **VIB001** \$11.70
- VIVEROJ.** *CASTELAO.* Trans. Fernando de Diego. Five short vignettes from the life of the Galician author. 1983. 43p. 215x155. Paper. Spain. ISBN 8430091262. **VIV004** \$1.50
- VIVO DE ANDREO CSEH.** *Ed BORS-BOOM.* An interesting and comprehensive recounting of the struggles and successes, the life and death, of the man who created the direct-method system of teaching Esperanto (and, ultimately, not just Esperanto). 2003. 313p. 210x135. Paper. The Netherlands. ISBN 9080565121. **VIV014** \$32.00
- VOLVOTIGO DE AMIKECO, LA.** *Soiči HORI.* 15 articles about Japanese biology, particularly botany. Includes a glossary (Esperanto-Latin-Japanese). 1965. 89p. 210x150. Paper. Japan. **VOL002** \$3.50
- ZAMENHOF-STRATO, LA.** *Roman DOBRZYNSKI.* A series of interviews with Dr. Ludovik Zaleski-Zamenhof in which the life of L. L. Zamenhof, the development of Esperanto, the evolution of the Esperanto movement, and life in Poland under German occupation are described. 2003. 288p. 200x140. Bound. Lithuania. ISBN 9955963514. **ZAM006** \$33.30

Vojaĝu Esperante en 2006

Tut-Kalifornia Esperanto-Konferenco (TKEK)

24-26 marto, Hallmark Inn, Davis, Kalifornio
Refoje ni havos la okazon ĝui la partoprenadon de TKEK en la ĉarma universitata urbeto Davis (apud Sakramento). Kiel kutime, ĝia klubo aranĝos tute ĝuindan kaj profesian konferencon. Kaj la vetero estos bela printempe. Detaloj haveblas de Henry Studer: hestuder@ucdavis.edu

Sudorienta Regiona Kongreseto

31 marto – 2 aprilo, Ŝtata Parko Unicoi, Helen, Georgio
Detaloj haveblas de Jim Henry: jimhenry@pobox.com aŭ www.esperanto-atlanta.org

37-a Nordamerika Somera Kursaro
3-21 julio, School for International Training, Brattleboro, Vermont

La plej bonaj kursoj en la mondo! Detaloj haveblas de Ellen Eddy: eddyellen@aol.com. Artikolo pri NASK estas sur p. 11 de tiu ĉi numero.

54-a ELNA-Kongreso

21-24 julio, Novjorko, Novjorkio*
* ĉi tiuj datoj estas *probablaj*, detaloj baldaŭ haveblos ĉe www.esperanto-usa.org

39-a Konferenco de Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI)

25-29 julio, Parmo, Italio
Aliĝilo kaj informo haveblas de Esperanto Vojaĝ-Servo (detaloj sube). UEA proponos ankaŭ ekskurson en la regiono, sed detaloj haveblos nur en februaro.

91-a Universala Kongreso de Esperanto

29 julio – 5 aŭgusto, Florenco, Italio
La sidejo de la UK estos la Villa Vittorio el 19 jarcento, kun la apuda fortikaĵo Fortezza da Basso el 16 jarcento. Ili troviĝas en la centro de

la urbo tuj apud la centra stacidomo kaj la monumenta kvartalo. Florenco, la ĉefurbo de Toskanio, brilis inter la 14-a kaj 16-a jarcentoj, kiam Toskanio naskiĝis, kaj evoluis tiu neripetebla granda epoko de kultura, arta kaj scienca evoluoj – Renesanco. Grandaj civilaj kaj religiaj konstruaĵoj, skulptaĵoj kaj plej arte altvaloraj pentraĵoj estas atestaĵoj de la kreiva laboro de la grandaj geniuloj de Renesanco, i.a., Leonardo da Vinĉi kaj Mikelaĝelo. Kaj ĝuste en Florenco agadis gravaj pensuloj kaj sciencistoj, kiel Makiavelo kaj Galilejo; ĉi tiu naskiĝis la moderna itala lingvo, danke al la literaturo de Danto kaj aliaj. Unuafojan vizitanton al Toskanio nepre mirigos la natura simbiozo inter pejzaĝo kaj kulturo, inter historio kaj esprimformoj de arkitekturo kaj urboplanado, inter urba kaj kampara aspekto kaj iliaj arta, arkitektura kaj monumenta havaĵoj. En tiu etoso ni kongresos kaj atendos Renesancan sperton.

6-13 aŭgusto

Postkongresa ekskurso al Malto – ege malgranda lando kun longega historio *Megaliths, medieval dungeons and Calypso's Cave – Malta is positively mythic! The narrow cobblestone streets of its towns are crowded with Norman cathedrals and baroque palaces. The countryside is littered with the oldest known human structures in the world – older than Stonehenge or the Egyptian pyramids. People lived in Malta long before the voyage of Odysseus, who is said to have "dallied" with the nymph Calypso. Archeologists believe that the first Maltese arrived from mainland Europe around the end of the last Ice Age, when sea lev-*

els were much lower and land bridges linked many of today's islands to the continent. Strategically located between Sicily and North Africa, Malta was a prize whose importance far exceeded its size. It has been visited or invaded by every major civilization in the region. The Phoenicians, Carthaginians, Romans, Arabs, Normans, French and English have all left evidence of their stays. Malta is now independent, and on May 1, 2004 joined the European Union. Our brochure and application will be mailed to all who have expressed an interest in traveling with Esperanto Vojaĝ-Servo. If you have not received information before, be sure to send your street and E-mail address.

Nord-Okcidenta Regiona Esperanto-Konferenco (NOREK)

22-24 septembro, Seatlo, Vaŝingtonio

22-a Internacia Simpozio pri Esperanto-Turismo

30 septembro – 9 oktobro
San-Francisko kaj poste al Vankuvero, Kanado, por partopreni krosadon al Anchorage, Alasko, "Voyage of the Glaciers". Ĉi tiu krosado donas la eblecon vidi pli da videndaj glaĉeroj ol en iu ajn alia loko en la mondo. Kaj vi povos fari tion relative malmultekoste kaj en *Esperanta etoso!*

ESPERANTO VOJAĜ-SERVO

Berkeley's Northside Travel

1824 Euclid Ave.

Berkeley CA 94709

510 531-8393

LusiHarmon@aol.com

Note: the phone number in the last issue of Esperanto USA was wrong. The correct one is: (510) 531-8393

Esperanto League for North America

PO Box 1129

El Cerrito CA 94530

Non-Profit Org
US POSTAGE
PAID
Leesburg FL
Permit # 1040